ئەنۋەرجان سادىق كۆكنۇر

ئۈچمە سۆيگۈم

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

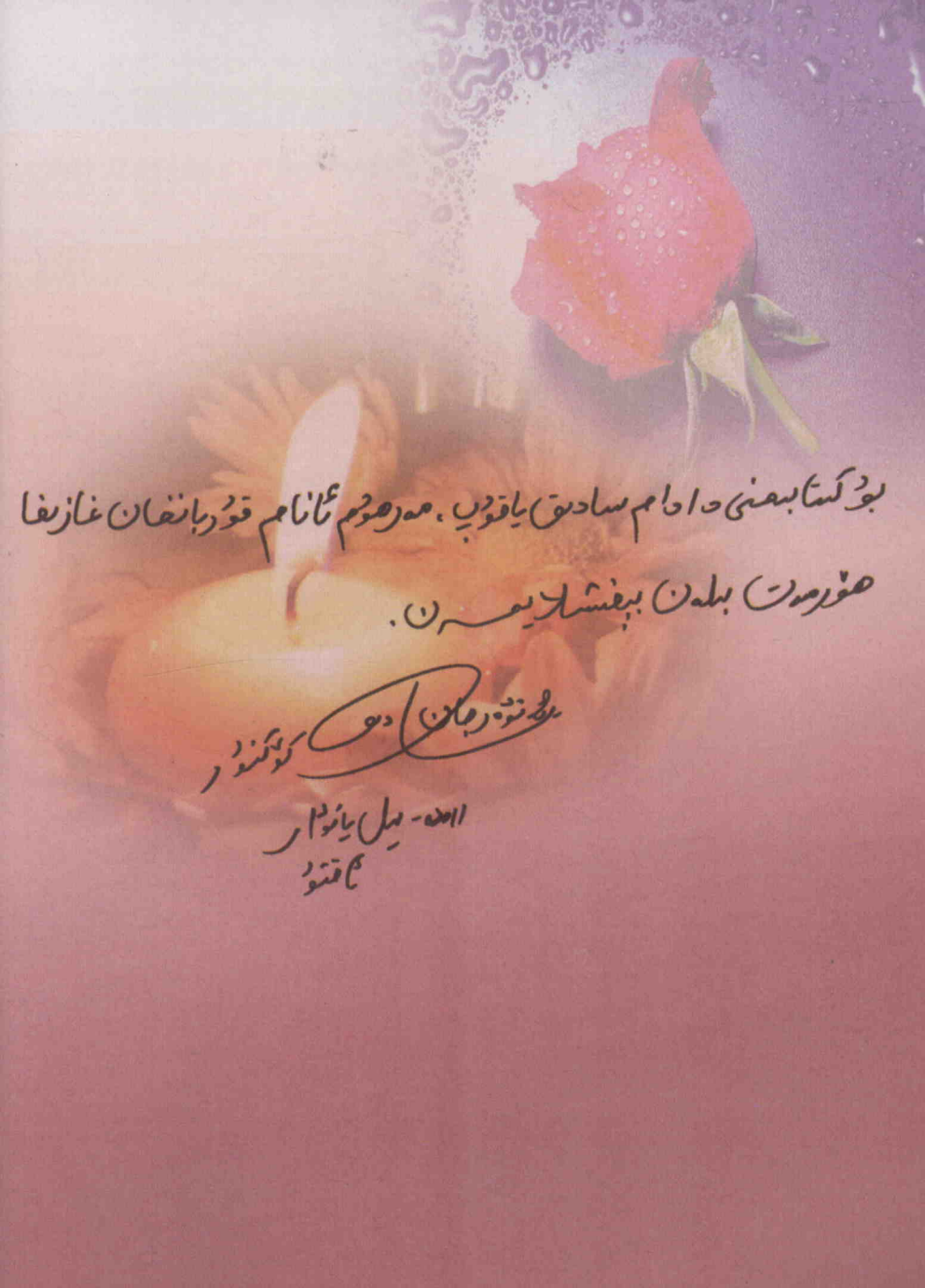

بۇ كتابىنى دادام سادىق يا قۇپ، مەرھۇم ئانام قۇربانخان غازىغا

ھۆرمەت بىلەن بېغىشلايمەن.

ئۇنۇرجان دەھ

كۆكنۇر

١١٥٥ - يىل يانۋار

ئاقتۇ

ئەنۋەرجان سادىق كۆكنۇر

ئۈچمە سۆيگۈم

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

不灭的爱情 ：维吾尔文 / 艾尼瓦尔江·沙迪克库克努尔著. —喀什 ：喀什维吾尔文出版社，2011.1
ISBN 978—7—5373—2271—3

Ⅰ. ① 不… Ⅱ. ①艾… Ⅲ. ①诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ. ①I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2011)第 006702 号

责任编辑：齐曼古丽·阿吾提
责任校对：拜合提亚尔·阿布力米提

不灭的爱情

（诗集）

艾尼瓦尔江·沙迪克库克努尔 著

喀什维吾尔文出版社出版发行
（喀什市塔吾古孜路 14 号　邮编：844000）
各地新华书店经销
喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷
787×1092 毫米　1/32 开本 6.75 印张
2011 年 1 月第 1 版　2011 年 1 第 1 次印刷
印数：1 — 3000　定价：15.00 元

كىرىش سۆز

بۇ دۇنيادا بارلىق مەۋجۇدات كېلىپ كېتىش بىلەن مەشغۇل . ئاشۇ پايانى يوق دۇنيادا ھاياتىمىزنىڭ قىممىتى ئۆزىمىزگە ۋە ئەتراپىمىزدىكىلەرگە قانچىلىك پايدىلىق ئىشلارنى قىلغىنىمىز بىلەن ئۆلچەنسە كېرەك . بۇ نۇقتىدا بىز ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ ئىنسانىنى ئويلاندۇرغۇچى ، ئۆزىگە ئۆزىنى تونۇتقۇچىلىق كارامىتىنى نەزەردىن ساقىت قىلالمايمىز . ئەدەبىيات ئادەملەرگە زىغىر چاغلىق بولسىمۇ بەھرە ئاتا قىلىش خاسىيىتى بىلەن نەچچە مىڭ يىللاردىن بېرى ئىنسانىيەت روھىنىڭ ئەينىكى كەبى ئىنسانىنىڭ قايغۇ - شادلىقلىرىنى ، ئېرىشكەن - يوقاتقانلىرىنى ئىپادىلەپ كېلىۋاتىدۇ .

ئىنسانىنىڭ مۇرەككەپ روھىيىتىنى چۈشىنىش ۋە ئۇنىڭغا كۆڭۈل بۆلۈش ھەرقانداق ۋىجدان ئىگىسىنىڭ ، ھەر-قانداق بىر ئەدەب ، يازغۇچى ، شائىرنىڭ مەڭگۈ ئويلاپ تولغىنىدىغان ، پۈچىلىنىدىغان باش تېمىسى .

ئىنسانپەرۋەر ، خەلقپەرۋەر ئەدەبىياتچى بولۇشى-نى كۆڭلىگە پۈكۈۋاتقانلار ئەلۋەتتە شېئىر ،ھېكايە ،پو-ۋېست ، رومان..... قاتارلىق تۈرلۈك ژانىرلار ئارقىلىق ئادەملەرنىڭ روھىي دۇنياسىنى ئېچىشقا ئۇرۇنىدۇ .مەيلى قانداقلا بولمىسۇن ، دۇنيادىكى مىليونلىغان كىشىلەر ئۆ-چۈن ،مەۋجۇتلۇق تەشۋىشلىرىدە ئادەمدەك ياشاشقا ئىنتىلە-

ۋاتقانلار ۋە روھىيىتى ئېچىرقىغانلار ئۇچۇن ئەدەبىيات روھىي يامغۇردۇر . قىسقىسى ، ئادەملەرنىڭ ياشاش قايغۇ-سىغا ئورتاقلىشالمىغان ئاددىي ۋە يۇكسەك روھىي پەللە-لەردىكى مۇڭلۇق نىدا ، مۇناجاتلىرىغا سىڭىپ كېتەلمىگەن ۋە ئۇنى سىڭدۇرەلمىگەن ئەدەبىيات «تېشى پال - پال ، ئىچى غال - غال» ئەدەبىياتتۇر . ئۆز ئېلىنىڭ غەم دەريا-سىدا ئۇزۇش بىر ۋىجدان ئىگىسى بولغان شائىر ، يازغۇچى-نىڭ مەسئۇلىيىتى . دەرۋەقە ، مەنمۇ ئاشۇ مەسئۇلىيەت تۇپەيلى يېزىقچىلىققا تەۋەككۇل قىلدىم .

— ئاپتوردىن
2011- يىل ماي ، ئاقتۇ

مۇندەرىجە

شۇ قىزغىنلىق نەدىدۇر ئەمدى..... 1
شېئىر بىلەن 3
شېئىر يازالمىغان كۈنۈمگە 4
كىچىك ئەنۋەر 5
بىر بوۋاي يىغلىدى 7
قار ياغقان كۈنى 8
ئۇ ئۇزايتتى يىراقتا يالغۇز..... 10
قېچىش 12
يالغۇز ئادەملەر 13
جان 15
كىچىك ئىشىك 16
تاغ ۋە شەھەر..... 17
ئۇرۇمچىدىن ئاتۇشقىچە 19
سەن مېنى چىن دىلدىن سۆيمىسەڭ ئەگەر 20
«تىتانىك ناملىق پاراخوت» 22
بۇلاق خاتىرىسى 24
كۆڭۈل قالار ھەممە نەرسىدىن 25
پەرىشتىسى سىلەر كۆلبەمنىڭ 27
مېنىڭ ئۆيۈمدە بەلكى شۇ چاغدا 29

ئانامغا خەت 31
بىر ئىشىك بار سوغۇق جىلمايغان..... 33
سەن باھارنى سېغىنمىدىڭمۇ؟..... 35
كەتكىنىڭ بىلەن..... 37
پۇشكىنغا..... 38
ئاخىرقى مۇھەببەت..... 39
بېكەت..... 40
يېرىم كېچىدىن ئاشقاندا..... 42
نېچۈن مەيۈس تىكىلىسەن كۆزۈمگە 44
ئاق يېغىن ئىچىدە تەنھا ئاق كەپتەر 45
ئاھ ، بۇگۈن سېغىنىدىم سېنى نەقەدەر 47
بىلمەيسەن ئۆزۈڭنىڭ تاتلىقلىقىنى..... 48
ئېچىنىمەن كۈلمىگەن مىنۇتلىرىمغا 49
مەن سېنى خىيالەن سۆيىمەن ، ئەمما 51
يانۋاردىكى ئەڭ ئاخىرقى كۈن 53
ئۆزۈمنىڭ سەمىگە 55
يەنە بىر مىنۇتتىن كېيىن..... 57
قىيا ئوچۇق ئىشىك يېنىدا..... 59
يالغۇز ئورۇندۇق 61
ئۇزاتماڭلار 63
ماماتلىق كېرەكتۇر روھىمغا بۇگۈن 66
ئۆزۈمگە پەتىۋا 68
ھېلىقى قىز 69
شېئىرىمغا ئىلاۋە 71
ۋاقىت يىلان ، ۋاقىت دېرىزە..... 72

ھېچنېمە 74
قەشقەر..... 76
گۈلۈم..... 86
شېئىر ھەققىدە يېڭى رىۋايەت 87
لاتارىيە بىلىتى سېتىۋېلىش 88
يېسىنىنغا خەت 89
ئۇزىتالمايمەن 90
قېنىسەن شېئىر 92
بۇ يەر يېراق..... 93
بىر قېتىم 94
قەلبىم سىرتىدا 96
بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشىكتىن 98
بىر خارابە ئىشىك تۈۋىگە..... 100
شېئىر يېزىشتىكى مەقسەت 101
سەن بىلمەيتتىڭ مېنىڭ تىلىمنى 102
ساڭا دەپ بېرەي 104
سەن بەربىر چۈشىنەلمەيسەن 106
غەم يەتمەستىن بۇرۇن ئىككىمىز..... 108
ھايات نېمە ئەگەر ئۇ بىلسەڭ 110
يىغلىيالمىدىم نېچۈن بۇقۇلداپ 112
ئايلانما 114
ئۇ ئەمدى چۈشەندى 115
باھار يىغىسى 116
سەن يىغلىغان ھېلىقى كۈنى 117
ھايات سېنى ئۆكسۈپ تۇرۇپ سۆيەتتىم 118

ئېلىشىمەن رېئالىق بىلەن 119
كەچمە ئېسىمدىن 120
كۆنۈپ كەتكەندىن كېيىن..... 122
ياق ، ئۇ ياپراقلار سولمايتتى ئەسلىي 124
مەن كەتتىم 126
خىرە - شىرە 127
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم..... 129
مېنىڭ باھارىم 131
گۈناھىڭ داۋامى 133
كېچەلىمىدىم مەشرەپ سېنىڭدەك 134
بىر ئەر 136
ئۆزۈمنىڭ قەبرىسى بۇ شېئىر بەلكىم..... 138
قىز بولغىن مەن جانىنى بېرىپ سۆيگۈدەك 139
ئۇنسىز ئىدا 141
سىم - سىم يامغۇر ياغقان ئاشۇ كېچىدە..... 143
«سورىما مەن نېچۈن غەمكىن ، بىناۋا» 145
مۇزلىما يۈرىكىم 147
مۆرەۋاتقان بۇقا..... 148
كۆيۈۋاتقان ئادەم 149
غازاڭلار شىرىقلاپ چۈشەر كەچ كۈزدە 151
بۇ بەلكىم ئاخىرقى كۆز يېشىم ئەمەس 152
كۆزۈڭگە ياش ئالما بولدى جان دوستۇم..... 153
ھېچنېمە ئويلىماسلىققا تىرىشىپ 154
تۇنجى قار ياغقان ئاشۇ كۈنى مەن 155
خەير - خوش ھەممە ئېرىشكەنلىرىم 156

بىر شەھەرنىڭ ئاشۇ خىلۇەت كوچىسىدا 157
نەمخۇش توپا ، ئاھ نەمخۇش توپا 158
ئۆز - ئۆزىگە سۆزلەپ ماڭار بىر بوۋاي 160
شەھەردىن قېچىپ چىقىش 162
كەينىمدىكى ئەنۋەر 164
باغچىدىكى يالغۇز ئورۇندۇق 166
ئارقىڭغا بىر قارىماقچى بولۇپ..... 167
سەن يىغلىما..... 168
گۈلۈم شۇ چاغ قار ياغقاندا لەپىلدەپ 170
بۇ ئەنۋەر 171
سەن رۇسسىي ئەمەسمەن ، لېكىن 173
يوقالما ، يوقالما قىزغىن ھاياجان 174
كەتمىسەڭ گۈلۈم..... 175
ئۇنتۇما..... 176
سۆيىمەن 178
غازاڭلار چۈشەر شىرىنقلاپ 179
قىرىق سەككىز ساەت..... 181
كۈزنىڭ سەھىرى..... 183
ئوچاق ئالدىدا 184
بىر تال غازاڭ ، ئەي بىر تال غازاڭ 185
مەن ھامان قەيسەرمەن كەلسەڭ دەردلىرىم 186
ئۇ چاغدا سەن ئۇچۇن 187
شەھەر ئادىمى 188
ئۆچمە سۆيگۈم 190
شۇ چاغلاردا چېچەك پەسلىمىز..... 192

كۆلپەتلىرىم باساي سېنى باغرىمغا 197
ئۇ بىر بالا 198
سۆيگۈ ئۇچۇن مەن ئۇنتۇيمەن ھەممىنى 199
خامان (لىرىك داستان) 200

شۇ قىزغىنلىق نەدىدۇر ئەمدى

ئەي يېشىللىق ، ئەي زەڭگەر ئاسمان !
ئەي سايىلەر كەچتىكى ھەسرەت .
نېچۈن ئەمدى كۆزىمىز سوغۇق ،
نېچۈن ئەمدى سولغۇن مۇھەببەت ؟

ئىنسانلىقىم ، بالىلىقىمدا ،
ئاھ ، سۆيدۈرگەن ئۈندىكى دالا .
نېچۈن ئۇنسىز ، جىمجىت قارىشىپ ،
تاش ئادەم بوپ قالدۇق بىردىنلا .

شۇ قىزغىنلىق نەدىدۇر ئەمدى ،
نېچۈن مەيۈس ئەمدىكى ئورمان ؟
بىر چاغلاردا شوخ كۈلگەن يىگىت ،
نېچۈن ئەمدى بولۇر سوغۇققان ؟

شۇ قىزغىنلىق نەدىدۇر ئەمدى ،
نەدە ئەمدى ئوت تەپتى قەدەم ؟

توپا - توپا..... ئىزلار كۆمۈلگەن ،
سوغ شۇرغان ئۇشقىرتقان ھەم.....

شېئىر بىلەن

شېئىر بىلەن ئىچىمدە يىغلىدىم جىمجىت ،
شېئىر بىلەن ھاياتنى قىلدىم مەسخىرە .
شېئىر بىلەن قەلبىمگە بەردىم تەسەللى ،
شېئىر بىلەن ئۆلۈمگە قىلدىم تەنتەنە .

يىرتتىممەن دۇنيانىڭ كىيىملىرىنى ،
يىرتتىممەن ساختىلىق ، شۇملۇقنى تالاي .
ئەسەبىي ئىستەكتە قۇتۇرىدىم نەچچە ،
شېئىر مېنىڭ ، مەن شېئىرنىڭ ئىچىگە پاتماي .
.....

شېئىر بىلەن چۈشەندىم نېمە ئۇ دۇنيا ،
شېئىر بىلەن كوچىدا ماڭدىم ياندىشىپ .
ئۇ خورلۇق ، بۇ غەزەپ ھار كەلگەنسېرى ،
شېئىر بىلەن ھەسرەتتە قالدۇق قارىشىپ.....

شېئىر يازالمىغان كۈنۈمگە

قەلبىمگە غەرقمەن ئۈزاقتىن - ئۈزاق ،
نىھايەت ، قاراپ قويىمەن ئۆزۈمگە .
تاملاردا جىمجىتلا كۆيەر شاۋقۇنلار ،
ئۇزاپلا كەتكەندەك باھار ئۆلۈمگە.....

ياندىشىپ تونۇشماي ئۆتىمىزمىكىن ،
كۆڭۈللەر ئىسسىقتۇر ۋە كۆزلەر ئارا .
يانۋارنىڭ قار ياغقان يىگىرمە سەككىزى[1]
پۇشكىننى ئېسىمگە ئالدىم بىردىنلا.....

تۇيۇقسىز ئۆلۈمىمنى ئۈزىتىمەن يالغۇز ،
تۇيۇقسىز ئات مىنىپ ئۇچىمەن يىراق .
نىھايەت ، مەن ئىزدەپ يۈرىمەن ئادەم ،
دوئېلسىز يانىدۇ مەندىكى پىراق .

---

① يانۋارنىڭ يىگىرمە سەككىزى — 1837- يىل 1- ئاينىڭ 28- كۈنى پۇشكىن دوئېلدا ئوق تېگىپ قازا قىلغان كۈن .

كىچىك ئەنۋەر

ئەڭ سەبىي ئازابتا كۆيسەمۇ جەزمەن ،
كەچمىشىم ياغقىنە قاردەكلا سوغۇق .
شۇ سېرىق قۇلاقچاڭ ئىسسىقمۇ ھازىر ،
شۇنىسى ئېڭىكىڭگە يەنە بوغۇقلۇق .

ئاپىقلا قار كەبى جىلمىيار بەزەن ،
بىلسەڭكى بىزدىكى سەمىمىيەت دېگەن .
كىم تۇتار سوغۇقتا توڭغان قولۇڭنى ؟
كۆيۈمچان ئانامدەك ئىللىقلىق بىلەن .

ئۇششۇگەن قولۇڭدىكى نىمجان قۇشقاچقا ،
ئوخشايمىز ھەممىمىز تەلمۇرۇپ يۈرۈپ .
بۇ ئاددىي ھەقىقەت بولسىمۇ گەرچە ،
كىم ئۆتمەس سەن كەبى سوغۇقتا كۇتۇپ .

يۈمشاقلا ئاق قارغا تۇرۇپسەن دەسسەپ ،
ئۇششۇگەن قولۇڭدا شۇ ياغاچ قىسماق .

نېمە چۈشەر ۋە ياكى چۈشمەس ھېچنېمە ،
ئۈمىدكە قىسمەنلا ئوخشاپتۇ. بىراق.....

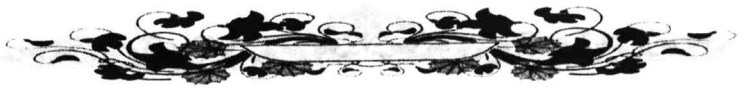

بىر بوۋاي يىغلىدى

بىر بوۋاي يىغلىدى ئىچىدە ئۇنسىز ،
يىغلىدى ئىچىدىن ئۆكسۈپ - ئېتىلىپ .
قار چۈشەر لەپلەپ ئېگىز ئاسماندىن ،
ئۇ ماڭار كوچىدا يىقىلىپ- تېيىلىپ .

بىر بوۋاي يىغلىدى ئىچىدە ئۇنسىز ،
يىغلىدى تۆت تامغا ، تورۇسقا قاراپ .
شۇ دۇمچەك ئۆيلەردىن ئۆرلەيتتى تۈتۈن ،
قىلماقچى بولغاندەك پەلەككە خىتاب .

بىر بوۋاي يىغلىدى ئىچىدە ئۇنسىز ،
مومىيى يۆتىلىپ ياتار يان ئۆيدە .
يوقسۇزلۇق ئىنسانىنىڭ قەلبى - روھىنى ،
يېمەكتە قۇرت بولۇپ بىر ئېغىز ئۆيدە .

قار ياغقان كۈنى

قار ياغقان شۇ كۈنى مېنىڭ يۈرىكىم ،
بىر غېرىب جىملىقنى بېرەتتى سۆزلەپ .
مۇكچەيگەن قىشلاقلار بۇندا مۇڭچىراي ،
ئىچ - ئىچىدىن جىمغىنە يىغلار ئېسەدەپ .

ئۇ يەردىن - بۇ يەردىن ئۆرلەيتتى تۈتۈن ،
بىرنەچچە ئورۇق قوي مەرەپ ئېغىلدا .
يۆتىلىپ ، تۈكۈرۈپ ئۆيىدە بوۋاي ،
خىيالغا كەتكەن ئاھ ، ئوچاق ئالدىدا .

مومىيى بىر ياندا سەي - چامغۇر ئاقلار ،
چىرايى ياداڭغۇ ، كۆزى ياش يۇقى .
ئۇ دۇرۇت ئوقۇيتتى ئىچىدە تەكرار ،
بىلىنەر تۇرقىدىن دىل سۇنۇقلۇقى .

قار ياغقان شۇ كۈنى مېنىڭ يۈرىكىم ،
يىغلىدى كىملەرنىڭ دەردىگە شۇدەم .

قاپقارا كېچىنىڭ قوينىدا يالغۇز ،
ئاق قارغا دەسسەپ مەن يۆتكەيتتىم قەدەم .

ئۇ ئۇزايتتى يىراققا يالغۇز

ئۇ ئۇزايتتى يىراققا يالغۇز ،
ئىچ - ئىچىدىن مەيۇس - پەرىشان .
ئۇ ئەقىدە قىلغان مەشۇقى ،
ئۆزگە ئۇچۇن بېغىشلايتتى جان .

ئۇ ئۇزايتتى يىراققا يالغۇز ،
ئۇ تىتىيتتى گۇللەر بەرگىنى .
ئەرزىمەسكەن شاللاق يار ئۇچۇن ،
كۆيۇپ - پىشىپ گۇللەر تەرگىنى .

ئۇ ئۇزايتتى يىراققا يالغۇز ،
ئۇ بەزگەندەك ھەممە نەرسىدىن .
بىر چاغلاردا شۇ يىراق قىشلاق ،
كەتكەنتى ئاھ ، ئېرىپ سۆيۈشتىن .

ئۇ ئۇزايتتى يىراققا يالغۇز ،
يىغلىمىغىن دەيتتى كۆك ئاسمان .

باتۇر بولغىن دەيتتى ئۇ تاغلار ،
بىراق ئۇنىڭ كۆڭلى بۇزۇلغان .

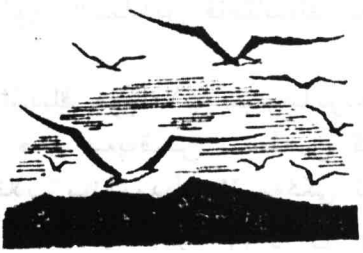

قېچىش

يارال ئەي ، كەچمىشىم ۋەھشىتىم ئىچرە ،
كۆيلەيمەن قەلبىمگە بولساڭ شۇمبۇيا .
قەلبىمدىن قاچمەن ، يۈزسىز قەلبىمدىن ،
يامغۇرلۇق ئاسماندىن قاچقاندەك گويا .

تارت ئايدىڭ قۇچاقلاپ سۆيۈشلىرىڭنى ،
تىتىل ھەي شەپەقتىن تىتىلغىن گۈلۈم .
ئىنجىقلاپ مەزلۇمدەك ئۆتسەڭكى تۇرمۇش ،
مىڭ جېنىم بولسىمۇ كېچەرمەن ئۆلۈم !

غۇچۇرلاپ چىشىمدەك كىرىشسە يۈلتۈز ،
نىھايەت چۆللەرە يوقارسەن دەريا .
پادىچى تېپىپ كەل شاپاق دوپپاڭنى ،
تاشلاردىن سۇ ئىچىپ تۇرماقتا پادا .

يالغۇز ئادەملەر

ئۇھسىنىپ قەلبىمگە قويىمەن شۇئىرلاپ ،
ھەتتىكەي ، شېئىر نېمە ، ئادەملەر نېمە ؟
سەن يالغان ، مەن يالغان ، يالغان ھەممىمىز ،
ھەتتاكى ئالدىڭدا ھايات ھېچنېمە .

كۆلۈمسىرەپ ، جىلمىيىپ ئۆتسەڭ بەرىبىر ،
ئەڭ يېقىن قەلبىڭگە ئەمەسسەن تالىق .
سەمىمىيلىك شېئىردىلا ئېيتىلغان بىلەن ،
بىر يۈرەك ئەمەسقۇ بارچە خالايىق .

نېمىدىن ئاغرىنىپ ئۆتەتتۇق ئەمدى ،
مۇھەببەت يالاڭ ئاياغ چاغلاردا قالغان .
ئاسانمۇ ئەزەلدىن ئۆزىدىن كېچىش ،
ئەپسۇسكى ، سەن ماڭا ، مەن ساڭا يالغان .

نەدىسەن چىنلىق ، دەپ بولساڭ توۋلىماق ،
تونۇشلار بەرىبىر ئۆتىمىز ناتونۇش .

بۇ يالغۇز ئادەملەر ئىچىدە خىزىر ،
بولسىمۇ دەيدۇ كىم كەلگىن مەيپۇرۇش .

جان

ئەڭ بىزەڭ تۇرمۇشنى سۆيمىكىم ئۇچۇن ،
ھاسىراپ - ھۆمۈدەپ ئالىمەن قەدەم .
بۇ تۇرمۇش سەن - بىزگە بەك سوغۇق گويا ،
لېيىغان باغرىمدىن قاچسەن ئەركەم !

كۆتكىنى تەبەسسۇم ئەمەس ، بەلكى ياش ،
بوپ قالار ئىنسانىنىڭ ھەربىر ئۆتمۈشى .
ئايالدەك ھەسەتخور ۋە ياكى يۇزسىز ،
باشلىنار شۇ يەردىن ئەرلەرنىڭ چۈشى .

بىز يەنە ياشايمىز بۇنداق شەھەردە ،
بىز يەنە ياشايمىز ئۇمىد دەپ تۇرۇپ .
بىلەمسەن ئەڭ تاتلىق كۈلۈشنىڭ پەسلى ،
كېلەركەن ئۆزۈڭگە ئاچچىق ئاھ ئۇرۇپ .

كىچىك ئىشىك

يازالمىغان كۈنلىرىمدۇر بۇ ،
كۆڭۈلدىكىنى ، كۆڭۈلدىكىنى .
سەھەردىلا ياغقان ئاق قاردەك ،
كىمدۇر ئىشىك تۈۋىدىن كەتكىنى ؟

شائىرى يوق خەلقىدەك جاھىل ،
سوغۇق جۇدۇن تىلار يۈزلەرنى .
مەن يىغلايمەن يەنە كىم ئۈچۈن ،
كىم يىغلاتتى يىغلىغانلارنى .

كۆڭگەن تۈرمۈش ، ئۆكۈنۈش ، قىسمەت ،
كىچىك ئىشىك ئالدىدىمۇ يا ؟
ئەڭ ئىشەنچلىك ئىشىك تاپالماي ،
كېتىپ قالغان بولسا لۈتپۈللا.....

تاغ ۋە شەھەر

ئۇۋىسىدەكلا ئاينىڭ ، قۇياشنىڭ ،
چوققىسىدا كۆرۈنەر ئاسمان .
ھۇۋلىغاندەك تۇندە ئەكبەرە[1]
ئۇچۇپ كېلەر سوغۇق ھاياجان .

قاپتاللاردا تۇتەكلىك ئاۋۇل ،
ئاي كىرپىدەك تۇگىلەر تىترەپ .
بۇ ھاياتنىڭ شۇبرغانلىرى ،
بۇ تاغلارنىڭ ئېتىدەك كىشنەپ .

گىرەلەشمە جەڭنىڭ پەيتىدەك ،
تاغلار ھەيۋەت قاتتىق تۇتاشقان .
بەزەن تاشلار گۈمۈرلەر دەھشەت ،
كەلگەن كەبى باتۇر ئوغۇزخان .

---

① ئەكبەرە — ئايتماتوۋنىڭ «قىيامەت» رومانىدىكى ئانا بۆرىنىڭ ئىسمى .

قاپتاللاردا قىرغىز ئاۋۇلى ،
ئاھ ، ساددىدۇر ئاپپاقلا قارەك .
شەھەر بىلەن تاغنىڭ ئارىلىقى ،
ئايرىلغاندۇر ئوتتۇرىسى ھاڭدەك .

ئۇرۇمچىدىن ئاتۇشقىچە

ئەزەلدىنلا ئۇزۇن يوللاردەك ،
شۇنچە يالغۇز شۇنچە سوزۇلغان .
ئۆتەڭلەردە غېرىب ئاشخانا ،
ياشاش ئۇچۇن تەقلەپ قويۇلغان .

ئۇرۇمچىدىن يۆتكەلگەن كېسەل ،
يۆتىلىدۇ ئاچچىق چىڭقىلىپ .
ئاغىنى بۇلاق ناخشىلىرىنى ،
كىمدۇر بىر ئېيتار بېرىلىپ .

سايلار كەڭرى ، تاشلار ئارمانىدەك ،
بۇ چۆللەرگە تاشلاپ كېتىلگەن .
بەلكىم ھېلىقى ناخشىچى ئادەم ،
ئىچ - ئىچىدىن قاتتىق ئېسىلگەن .

سەن مېنى چىن دىلدىن سۆيمىسەڭ ئەگەر

سەن مېنى چىن دىلدىن سۆيمىسەڭ ئەگەر ،
يوشۇرما ، يوشۇرغۇم يوق ھەم مېنىڭمۇ .
كېرەكمەس خالىماي بەرگەن شۇ كۆڭۈل ،
ئاخىرى ۋەيرانە قىلار سېنىمۇ.....

سەن مېنى چىن دىلدىن سۆيمىسەڭ ئەگەر ،
ئېيت جېنىم بىھۇدە ئۆتمىسۇن تۇنۇم .
ياقمىسام مەن ساڭا ، دېگىن ياقمىدىڭ ،
بۇ ساختا ئازابتىن ئاقارسۇن كۆنۇم .

سەن مېنى چىن دىلدىن سۆيمىسەڭ ئەگەر ،
سۆيگۈم يوق مېنىڭمۇ ئۆرتىنىپ سېنى .
تەڭ سوققان ، تەڭ كۆيگەن بىر جۈپ يۈرەكلا
يېلىنجاپ ياندۇرۇپ تۇرار سۆيگۈنى .

سەن مېنى چىن دىلدىن سۆيمىسەڭ ئەگەر ،
سۆيگۈم يوق مېنىڭمۇ ئۆرتىنىپ سېنى .
خىيالىڭ سۆيگۈنى بولسا خار قىلمىش ،
سۆيگۈمۇ ئەڭ ئاخىر خار قىلار سېنى .

«تىتانىك ناملىق پاراخوت»

ئۆلۈم نېمە جېكىنىڭ ئالدىدا ،
ئاھ ، چۆكتۈڭسەن سوغۇق ئوكيانغا .
لەھەڭ يالماپ كەتكەندۇ بەلكىم ،
باشلاپ پارلاق دادىل ماماتقا .

نېمە بولدى بايلارنىڭ ھالى ،
نېمە بولدى كەمبەغەللەر ھەم .
ئاھ ، پەقەتلا ئابى قىيامەت ،
تەڭسىزلىكنى ئۆچۈردى شۇ دەم .

كۆكتە يۇلتۇز جىمىرلايتتى سۈس ،
چۆكەر ئىدى پاراخوت ئاستا .
لەيلەر ئىدى ئادەملەر تېنى ،
چەكسىز ئوكيان قاتتىق سوغۇقتا .

ئامانمۇ سەن سۆيۈملۈك رۇسىي ،
بەك ئوخشايسەن بىزنىڭ قىزلارغا .

بىز تىترىدۇق تۆكتۇق كۆز يېشى ،
بىردەم سۈكۈت قىلدۇق دۇنياغا .

بۇلاق خاتىمىسى

ئاي يۇيۇلۇپ چىقاتتى بىر چاغ ،
كۇن يۇيۇلۇپ چىقاتتى بىر چاغ.....
.....
شورلۇق دۆڭدە ئولتۇرغان بالا ،
كەپسىزلىكىڭ كەتتى قاياققا ؟
ئاھ ، نېمانچە غەمكىن ئەي كۇيى ،
دولقۇنلايدۇ يېشىم نېمانچە ؟
ئەي ، بىچارە كالا ۋە قويلار ،
تۇرۇپسىلەر مۇڭلىنىپ ئەجەب ؟
ئەي سۆيۈملۈك پەسىل قۇشلىرى ،
كەلمەيسىلەر نېچۇن بۇ يەرگە ؟ !.....
ئەي كېچىلەرنى كۇيلىگەن پاقا ،
قاسراقلىرى تاشلاندۇق يىلان ،
سىلەر نەدە ؟
كەلمەيسىلەر نېچۇن بۇ يەرگە ؟ !

كۆڭۈل قالار ھەممە نەرسىدىن

كۆڭۈل قالار ھەممە نەرسىدىن ،
ئويۇن - كۈلكە ، تاماشا نېمە ؟
«ئۆز ئەركىڭدە سوقساڭچۇ يۈرەك»
دەپ ئابدۇشۇكۇر كەلدىمۇ يەنە ؟

كۆڭۈل قالار ھەممە نەرسىدىن ،
ئايال نېمە ، شاياتۇن نېمە ؟
نەدە مېھرى ئىسسىق قەدىردان ،
شامال سەرسان تاشلىق شەھەرگە .

قىزلار ئاقار يۈلتۇزلار كەبى ،
ھەشەم - دەرەم مودىنى كۆزلەپ .
يوقال ، بىلسەڭ ئىسسىقى يوق كۈن ،
شائىرلارلا قالىدۇ سۆزلەپ .

كۆڭۈل قالار ھەممە نەرسىدىن ،
پەقەت نېمە ئۆچمەيدۇ ئەبەد ؟
ئۆچكەن مېھىر ، ئۆچكەن سۆيگۈلەر ،
غەملەر قەۋەت ، بىنالار قەۋەت.....

پەرىشتىسى سىلەر كۆلبەمنىڭ

سېغىنىمەن ھەر كۈن سىلەرنى ،
ئەي سۆيۈملۈك پادىلار يولى !
ئەسلەت ماڭا چوپان كۆيىنى ،
ئەسلەت ماڭا غېرىب كۆلبەمنى .
ياخشىمۇسەن ،
مايلىشاڭغۇ دوپپىلىق دادا ؟
يۈرەمسەن يەنە ،
كەتمىنىڭنى كۆتۈرۈپ ،
قېچىپ كەتكەن سۈنى تۇتالماي ؟.....
سەن ئاۋارە بەلكىم جان ئانا ،
تۇخۇم يىغىپ بولالماي ماڭا !
قىينالغانسەن پەقەت مېنى دەپ .
بىر يېنىڭدا يىغلاڭغۇ ئۇكام ،
بىر قولۇڭدا يەنە شۇ خېمىر !
ياخشىمۇسەن ،
چىت كۆڭلەكلىك جاپاكەش سىڭلىم ؟
ئوت ئالىمەن دەپ يۈرگەنسەنمۇ ،

قوناقلىقتا تەرگە چۆمۈلۈپ.....
ياخشىمۇسەن ،
چېقىر كۆزلۈك ماشكام ،
ئوچاق بېشىدا مۈگدىگەن مۈشۈك ،
بولغانسىلەر بەلكىم ئۇچۇرما ،
تورۇستىكى قارلىغاچ بالىلىرى !
سېغىنىمەن نېچۈن سىلەرنى ،
يىغلامسىراپ ئەسلەيمەن نېچۈن ؟
ئەقىدىسى سىلەر قەلبىمنىڭ —
ئەي سەھرانىڭ جاپاكەشلىرى ،
پەرىشتىسى سىلەر كۆلبەمنىڭ !.....

مېنىڭ ئۆيۈمدە بەلكى شۇ چاغدا.....

سەھەر ،
كۈن ئۇۋىسىدىن چىقىۋاتقان چاغ ،
خوراز ،
ئاداققى قېتىم توختايدۇ چىللاپ ،
شادا ئىشىك ئېچىلار ئۇلۇغ.....
چىقار ئېھتىمال ئانام بىچارە ،
تاھارەت ئالغىلى كۆتۈرۈپ ئۇزۇق .
نامىزىدا ،
ئەڭ ئاۋۋال تىلەيدۇ مېنىڭ رىزقىمنى ،
دادامۇ كۆزىنى ياشلايدۇ ئاچچىق ،
تىترىتىپ مۇبارەك ئاپپاق ساقىلىنى .
بەلكى ئانام يۈكۈنەر ئاستا ،
تارىشىدەك قولىدا قوناق سويغىلى.....

مېنىڭ ئۆيۈمدە بەلكى شۇ چاغدا ،
ئەسلىنىمەن ئانام يىغىسىدا .

ياشاڭغىراپ قالغان كۆزىگە ،
كۆرۈنمەن ،
مەن «ئانا !» دەپ كەلگەندەك گويا .
مېنىڭ ئۆيۈمدە بەلكى شۇ چاغدا ،
كۈن قەدىمنى ساتىدۇ تامغا .
ھېرىپ - چارچاپ قايتقان دادام
تاشلىۋېتەر ئۆزىنى ئاپتاپقا.....
ھەي ، سېرىقتال سۆيۈملۈك تۇرمۇش ،
نېچۈن يىغلىغۇم كېلىدۇ ساڭا ؟

مېنىڭ ئۆيۈمدە بەلكى شۇ چاغدا ،
كۈز كىرىۋالدى سوغۇق جىلمىيىپ .
ئوماق ئۆگزەمدىن ،
قاغا كەتسە ئۇچۇپ يىراققا ،
پەيلىرىدەك گۈگۈمنى تاشلاپ ،
ئولتۇرامدىكىن ئاھ ، تاتلىق ئانام ،
يىراقتىكى مېنى سېغىنىپ.....

مېنىڭ ئۆيۈمدە بەلكى شۇ چاغدا ،
كۈز كىرىۋالدى سوغۇق جىلمىيىپ.....

ئانامغا خەت

سېغىنغانسەن بەلكىم مېنى سەن ،
سېمايىمنى ئېپ كەتسەم يىراق ،
يىغلىدىڭمۇ ؟
ئەلگىكىڭنى تاسقىغان چاغدا ،
ئۆچۈپ قالغان چىراغقا قاراپ ،
سېزىلگەندۇر مېنىڭ يوقلۇقۇم .

چۆچۈرەڭنى سېغىندىم ئەجەب ،
جۇۋاۋاڭنى سېغىندىم ئەجەب .
يامغۇر سۈيى تامچىلاپ چۈشكەن ،
چىغىر يولنىڭ گۈزەل ئۆچىكى ،
ئاھ ، كۆلبەمنى سېغىندىم ئەجەب .
بەلكىم مېنى دەپ ،
تۇخۇم سېتىپ پۇل قىلىسەن ،
قېتىق سېتىپ پۇل قىلىسەن ،
قۇياشنى ئويغاتماستىن ئاشۇ بازاردا .
.....

قايتسەن بىر چاغ ،
تۇغدۇرۇۋېلىپ ئۇيۇقتىن ئاينى .
ئاھ ئانا !.....
ئەمگەكچىگە يېغلاي نېمە دەپ ؟ !.....
كىرپىكىمدىن تۆكۈلگەن خەت ،
يوللانماقتا كىرپىكلىرىڭگە.....

بىر ئىشىك بار سوغۇق جىلمايغان

قارشى ئېلىپ باقمىدى ھېچكىم ،
قار گۈلىدەك سەبىي تۇيغۇمنى .
بىر ئىشىك بار سوغۇق جىلمايغان ،
كىرگۈزمەيمەن دېگەندەك مېنى .

بىر ئىشىك بار سوغۇق جىلمايغان ،
ماڭىلا سوغۇق جىلمىيامدىكىن ؟
بارالمىدىم ئالدىغا مەغرۇر ،
تىترەپ تۇرغان يۈرىكىم بىلەن ،
ئېھ ، مۇزلىغان پۈتلىرىم بىلەن .

ئېسىڭدىدۇر ،
فېۋرالنىڭ مەلۇم كېچىسى ،
ياپقىنىڭچە ئىشىكىڭنى ئاستا ،
كۈلۈپ تۇرۇپ ئۇزىتىپ قويغىنىڭ ؟
پەقەت ،
ئېلىپ كىرسەم ،

تىترەپ تۇرغان ئىسسىق يۈرەكنى ،
پاك سۆيگۈمنى ، ئوماق تىلەكنى .
ئەپسۇس.....
نېچۈنكىن سوغۇققىنە تۈيۈلار شۇ ئىشىك ،
پەرىزىدە ئاناڭ - دادائىنىڭ ،
مىليونېر بولۇپ چىقمىدىم چۈنكى.....
نېمىشقىدۇر ،
كۆرۈنىسەن كۆزۈمگە ئىسسىق ،
ئەسلىگۈملا كېلىدۇ سېنى .
بىراق ، بىر ئىشىك بار سوغۇق جىلمايغان ،
كىرگۈزمەيمەن دېگەندەك مېنى !

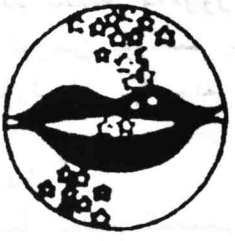

سەن باھارنى سېغىنمىدىڭمۇ؟

(ئابدۇللا ئارىپوۋغا تەقلىد)

قۇياش تۇغقان باھار پەرىسى ،
قىشلاقلارنى سۆيۈپتۇ ئوماق .
ئىللىق كۆيگە تولغان ھەممىسى ،
سۆيۈشىدۇ يېشىل يوپۇرماق .
يېشىلىقتىن رەڭلەنگەن چاناق ،
سەن باھارنى سېغىنمىدىڭمۇ ؟

قىر - قىرلاردا مامكاپ گۈللىرى ،
ئوينىتىدۇ سەلكىن شامالار .
تەسكەيلەردە ھۆپۈپ ئۇنلىرى ،
چېچەكلىگەن تاتلىق خىيالار .
سايىلەردە مۇگدىگەن يوللار ،
سەن باھارنى سېغىنمىدىڭمۇ ؟

كۆكتە ئۇچقان ئاققۇغا قاراپ ،
غەرىبلىقنى سېزىمەن ئەجەب .
سۆيۈشۈمنى شامالدىن يوللاپ ،
تېۋىنىمەن كېلىشىڭنى تىلەپ .
يېشىل سۆيگۈ تۇرماقتا تەۋرەپ ،
سەن باھارنى سېغىنمىدىڭمۇ ؟

ۋادا تولغاپ ئاقماتا دەريا ،
ساھىللارنى سۆيۈشكە قېنىپ .
ۋىلىقلايدۇ باھاردىن دۇنيا ،
دۇنيا ئەمەس ، تەڭرى شادلىنىپ .
نېچۈن تەنھا كۆزۈڭ ياشلىنىپ ؟
سەن باھارنى سېغىنمىدىڭمۇ ؟

كەتكىنىڭ بىلەن

بىساناق غەملەردۇر بۇ دۇنيا دېگەن ،
ئاسمانغا تاقىشىپ كەتكىن بەربىر .
كىم بېرەر قەلبىڭگە سۆيگۈ - سەدىقە ،
تۇيۇلار ھومىيىپ تۇرغاندەك تەقدىر .

ئايدىڭدەك چۈشلەرنى كۆرسەڭ سارغىيىپ ،
يېشىڭغا پاتمايسەن مۇشتۇمۇڭچىلىك .
ئەلەمدىن كېسىلمەن بولغان شائىرىنى
قايسىبىر دورىخانا ئاپتىكەن ئىلىك ؟

ئۇرغۇپلا چىقمىز پۇلدەك يۈرەككە ،
قەدىرسىز تەندۇر ئۇ ئادەملەر دېگەن .
قەلبىڭدىن قاچارسەن قەلبىڭگە ئەمما ،
مىڭ سۆزلەپ ئىسىت ، دەپ كەتكىنىڭ بىلەن !

پۇشكىنغا

مەن قانداق شېئىرنى يازمەن ھازىر ،
ئېھتىمال سەن يازغان شېئىرغا يەتمەس .
شۇ سېغىنىش ئامرىقىڭ ناتالىيەدەك ،
ئەمەستۇر ، سۆيگىنىم شېئىر كېرەكمەس .

مەنمۇ ھەم چۈشەنمەك بولغان سۆيگۈنى ،
سەن كەبى چىن شائىر بولسامىلا دەيتتىم .
ھەي ، بىراق چىنلىق ئۇ كەلمىش تەڭرىدىن ،
نەدىسەن ئەي مېنىڭ چىن ياشاش پەيتىم ؟

مەن شائىر ئەمەسمەن بولساممۇ سەندەك ،
ئالدايمەن ئۆزۈمنى يېزىپ يەنە شېئىر .
ھەي ، بىزنىڭ بۇ يەردە رۇسىيىدىكىدەك
ئەمەستۇر شائىرلار ! شۇنچە بىقەدىر.....

ئاخىرقى مۇھەببەت

خەير !
قوللىرىڭنى ئۇزاتقىن ماڭا ،
سەۋالاي شۇنچىلىك قاتتىق .
ئورنىتىلغاي ئاچچىق ئابىدە ،
كەچمىشلەرنىڭ سىم - سىم يامغۇرىدا .

ۋۇجۇدۇڭنى تاپشۇرغىن ماڭا ،
پەقەت ،
ئاق يېغىن ئىچىدە ،
ئىككىمىزلا پىنھان بۇ جايدا .

خەير !
يېغىۋالسۇن ئاق يېغىن .
ئايرىلىشىمۇ بولسۇن مۇھەببەت ،
تىترەپ كەتسۇن چۈشلەر قەبرىسى.....

بەكەت

سۆيۈپ كەلگەن سېنى باشتىلا ،
سۆيگىنىمچە ئۇزايمەن يەنە .

ئۇزىتىشقا چىقمىساڭ مەيلى ،
ئۆكۈنمەيمەن ،
قولياغلىقنى قىلمىساڭ سوۋغا .
بولمىسامۇ ،
ئاپتوبۇس قوزغالغان يەردە .
قوللىرىمنى ،
خەيرلەيمەن كىمدۇر بىرسىگە ،
ياشلىرىمنى سۈرتىمەن ئۆكسۈپ .
كەچمىشتىكى سەبىي ياغلىقتا .

ئەپسۇسلانساڭ گادالىقىمدىن ،
سۆيۈۋېرىمەن يەنىلا سېنى .
سۆيەلمىسەن مۇھەببەتنى ئەي !
سۆيسەڭ ئەگەر ،

چاڭ - توزاندا قالغان بېكەتتىن ،
قولۇڭ شىلتىپ قوغلاپ باق قېنى .

ئۇزىتىشقا چىقمىساڭ مەيلى ،
سۆيۈپ كەلگەن سېنى باشتىلا .
سۆيگىنىمچە ئۇزايمەن سېنى !

يېرىم كېچىدىن ئاشقاندا

يېرىم كېچىدىن ئاشقان بۇ مەزگىل ،
تىمتاسلىقتىن بوغۇلار نەپەس .
نەدىدۇر بىر زەيلەشكەن ئۆينىڭ ،
ئىشىكى يېنىك قالار غىچىرلاپ .
يول سۈپۈرۈشكە چىقىدۇ بىرسى ،
بۇ پەرىشتە يوللار يۇلتۇزى .

شىرت - شىرت سۈپۈرگە ئۈنى ،
تۇيۇق تاشلاپ ئۇزايدۇ يولدا .
غۇۋا كۆرۈنۈپ قالار پەرىشتە ،
چاڭ لەيلەيدۇ كوچا چىرىغىدا .

سۈزۈك توپا - چاڭ ،
تازىلىق ئىشچىسى — ئاپپاق پەرىشتە .
غۇۋالاشقان ياداڭغۇ چىراغ ،
جىمجىتلىق ئاستاغىنە بۇزۇلار شۇ يەردە .

ئەتىسى سۈبھى تۇغۇلغان چاغدا ،
كىملەردۇر ئىچىدە قالار سۆيۈنۈپ .
بىراق ئۇ ،
كېلەر ئۆيگە بەللىرى تېلىپ .

نېچۇن مەيۇس تىكىلىسەن كۆزۈمگە

نېچۇن مەيۇس تىكىلىسەن كۆزۈمگە ،
نېچۇن سېنى قاپلىغان غەم تۇمانى ؟
مېنى سۆيۈپ قالغان بولساڭ ئەگەردە ،
سۆيگۈم مېنىڭ سۆيگۈ كەلكۈن - قىيانى .

بەرھەق ، سۆيگۈ قىلار غەملىك بىلەرسەن ،
بەرھەق ، كۆيۈش - كۆيدۈرۈشتە بۇ جاھان .
كۆيمىگەندە كۆرمىگەنتىم سېنىڭدە ،
شۇنچە مەيۇس ، يېتىرقاشنى ھېچقاچان.....

ئاق يېغىن ئىچىدە تەنھا ئاق كەپتەر

نويابىر يېغىسى مۇگدىگەن سەھەر ،
ئاق يېغىن ئىچىدە تەنھا ئاق كەپتەر .

ئاق يېغىن ئىچىدە تەنھا ئاق كەپتەر ،
ئۇچاتتى تىترەڭگۈ يۈرىكى بىلەن ،
شەبنەمدەك كۆزىدە يېغلاپ سەھەرگە .

ئاق يېغىن ئىچىدە تەنھا ئاق كەپتەر ،
تەبىئەت بالام دەپ ئەركىلەتتىمۇ ؟
سۈپسۈزۈك مۇھەببەت ھەسرىتى بىلەن ،
يىغاڭدەك سەھەرنى بەخش ئەتتىمۇ ؟
ئېھ ، ئاپپاق قانىتىڭ سوغۇق يامغۇردا ،
بىچارە تۈيغۇڭدەك ھۆل بوپ كەتتىمۇ ؟
نويابىر يېغىسى ، سىم - سىم سوغ يامغۇر ،
ھەممىسى ئازاب بوپ تۈيۈلدىمۇ ئاھ !.....

ئاق يېغىن ئىچىدە تەنھا ئاق كەپتەر ،
ئۇچاتتى تىترەڭگۈ يۈرىكى بىلەن ،
شەبنەمدەك كۆزىدە يىغلاپ سەھەرگە.....

ئاھ ، بۇگۈن سېغىندىم سېنى نەقەدەر

ئاھ ، بۇگۈن سېغىندىم سېنى نەقەدەر ،
تىترىگەن غازاڭدەك يۈرىكىم بىلەن .
ھەسرەتلىك گۈدۈكنى قالدۇرغان پويىز ،
چىرمىشار نەملەشكەن كۆيلىرىم بىلەن .

سېغىنىش ھېسلىرىم كېتەر دولقۇنلاپ ،
قۇياشتىن نۇر ئېمىپ كەلگەندەك باھار .
بىلمەيمەن بۇ يولنىڭ قايسى دوقمۇشى ،
قايسىبىر تەسكەيدە ئېرىمىگەن قار .

ئاھ ، بۇگۈن سېغىندىم سېنى نەقەدەر ،
تىترىگەن غازاڭدەك يۈرىكىم بىلەن .
ھەسرەتلىك گۈدۈكنى قالدۇرغان پويىز ،
چىرمىشار نەملەشكەن كۆيلىرىم بىلەن .

بىلمەيسەن ئۆزۈڭنىڭ تاتلىقلىقىنى

نېمىلەردۇر يۈرىكىڭنى تاتلايدۇ بەلكىم ،
نېمىگىدۇر ئۇھسىنىپ قارايسەن ئاچچىق .
ئۆزۈڭنىڭ تەڭپۇڭسىز مەۋجۇتلۇقىدا ،
مەۋجۇتتۇر كۈللى قايغۇ ۋە شادلىق .

يۈمۈلغان كىرپىكتە ساياق يۈرگەن روھ ،
تەمەسىز دەقىقتە شەيتان ئېھتىمال .
سەن كىم دەپ سورىسا غايىب بىر سادا ،
جاۋاب بەر «سۈكۈتنىڭ نەرخى» دەپ دەرھال .

بىلمەيسەن ئۆزۈڭنىڭ تاتلىقلىقىنى ،
بىلمەيسەن ئازابنىڭ بوسۇغىسىدا .
ھەر مەررە ئامەتتە ئامەتلىك ئىلاھ ،
بار چوقۇم قايغۇنىڭ نۇرسىزلىقىدا .

ئېچىنىمەن كۈلمىگەن مىنۇتلىرىمغا

ھېچكىممۇ قولۇمنى باقمىدى قىسىپ ،
شەيتانسىز تۇيغۇدا ئاققان ياش بىلەن .
ھېچكىممۇ باقمىدى مېنى ھەم سۆيۈپ ،
ئېھتىمال ياشاشنى چۈشەنمىدىم مەن .

ھېچكىممۇ ئاتايىن كەلمەيدۇ يوقلاپ ،
ئاھ ، بارى كۈلكىنى چۈشىگەن ئازاب .
كىمگىدۇر يىغلايمەن مىسكىن كۆزۈمدە ،
ئاھ ، بارى ھىجراندىن تۆكۈلگەن شاراب .

ئادەم ئۇ ئۆمرىگە ئېچىنغان مەخلۇق ،
ئادەم ئۇ ئۆلۈمنى يېڭەتكەن بالا .
ئاھ ، نېتەي قەلبىمنى چۈشەنمەس ھېچكىم ،
قۇيۇل ئەي رومكىدا ئوت كەتكەن گۈناھ .

ئېچىنىمەن كۈلمىگەن مىنۇتلىرىمغا ،
ئۇ مېنى سۆيمىدى يېقىپ لېۋىگە .

ئۆزۈمچە داڭقىتىپ قالدىممەن قاراپ ،
بەختىنىڭ توزۇغان ئاچچىق كۈلىگە .

مەن سېنى خىيالەن سۆيىمەن ، ئەمما

مۇزىكا كۆزىدىن يېرىلغان ئازاب ،
سەھەردەك بىر قىزسەن يول بويىدىكى .
مەن سېنى سۆيمەيمەن ، سۆيەلمەيمەن ھەم ،
سەھەردەك بىر قىزسەن گۈلنىڭ يۈرىكى .

قارىما ، مەن ساڭا قارىيالمايمەن ،
سەن نېمە ؟ مۇزىكا ، مۇزىكا پەقەت .
مەن سېنى خىيالەن سۆيىمەن ، ئەمما —
سەن كىم ؟ قەلبىمگە يوللانمىغان خەت .

سەھەردە نەم تۇمان لەيلەيتتى ئېغىر ،
تۆكۈلەتتى مۇزىكا كۆزىدىن ئازاب .
غۇۋا بىر تەلپۈنۈش ئۇزايتتى مەندىن ،
ئۆزۈمچە يوشۇرۇن قالاتتىم قاراپ .

قارىما ، مەن ساڭا قارىيالمايمەن ،
مەن سېنى سۆيمەيمەن ، سۆيەلمەيمەن ھەم .
سۆيۈلۈش ئۇ نېمە ، ئاچچىق ياشلىنىش ،
خەير ، ئاھ كۆڭلۈمدە قالدىڭ رەيھانەم .

يانۋاردىكى ئەڭ ئاخىرقى كۈن

يىراقتىن ئۆمىلەپ كەلمەكتە گۈگۈم ،
چۈشۈمدەك مۇزلىغان قىروۋدىغان قىش .
دەردىمەن كۆزنەكنى چېكەمدىكىن ئۇ ،
كېزەتتى قەلبىمدە گۈمانىي تۇش .

ئاپپاق كەچ ، ئاق ئايدەك ئاقۇچ تۇتەكلەر ،
كېلەتتى نەدىندۇر يېتىمچى ناخشا .
كۆزۈمدىن تامچىغان تارام ياشلاردا ،
بەك غۇۋا كۆرۈنەتتى تونۇش بىر سىما .

ھېچكىمگۇ تەسەللى بېرەلمەس ماڭا ،
بېرەلمەس يانۋارنىڭ ئاخىرقى كۈنى .
ئۇنتالمايى يورۇشۇڭ ئەمەستۇر قىيىن ،
يەنىلا سېغىنىپ يۈرمىسەڭ مېنى .

خەير- خوش يانۋارنىڭ ئاخىرقى كۈنى ،
خەير- خوش چۈشلەرنى ئالدىغان دىلبەر .

ئۆتەرسەن بىر كۈنلەر قەبرەمنى يوقلاپ ،
ئەسلەشكە ئۈمىدۋار بولساڭلا ئەگەر .

ئۆزۈمنىڭ سەمىگە

تومۇرۇڭدا لەيلەپ يۈرگەن ھەسرىتىڭنى ،
يۈيالماس كۆزلىرىڭدىن ئاققان ئەلەم .
تامچىلايدۇ ، تامچىلايدۇ ، ھەي تامچىلاش ،
يوقال مەندىن ، كەلمەيدۇ سەن سۆيگەن سەنەم .

ئۇمىدىڭدەك ئۇچۇرما بولغان كىچىك بىر قۇش ،
مەغرۇر قانات قاقسۇن قانداق يىراقلارغا .
ئەقىدەڭدەك سۈزۈك - سۈزۈك ئەمەس ھايات ،
سۇكۈت قىلما قاراپ غۇۋا چىراغلارغا .

تاتلىق ساڭا جىمجىتلىقتا ئۇنسىزلىنىش ،
تاتلىق ساڭا رومكىلارنى ئۇپكەن دەقىق .
ئەپسۇس ، تۇنجى مۇھەببەتنى بولماس ئۇنتۇپ ،
ۋادەرىخا ، ئازاب بىلەن ئوخشاش بەخت .

ئىشەنمىگىن چۈشلىرىڭگە ئالداپ كەتتى ،
پىل - پىل قىلىپ قالدى سۆيگۈڭ تۇتەكسىمان .

سېنى سۆيمەي كەتكەن ئاشۇ ھاكاۋۇر قىز ،
كېلەر بىر كۈن كۆز يېشىڭدەك ئېرىپ ھامان .

يەنە بىر مىنۇتتىن كېيىن

سىم - سىم يامغۇر ،
تاراسلاپ چۈشىدۇ دېرىزىلەرگە .
يەنە بىر مىنۇتتىن كېيىن ،
قوزغالماقچى دەردىمەن ئاپتوبۇس .
سۈزۈك ۋە تۇتۇق دەردىمنى قاچىلاپ ،
سەندىن يىراق غەربىي شەھەرگە .
يەنە بىر مىنۇتتىن كېيىن ،
ئاجرىلار سوغۇققىنە قوللىرىمىز بەلكىم ،
سۈسلاشقان ئەقىدە ئىچىدە غەمكىن .

قالىسەن يامغۇرلۇق بېكەتتە يالغۇز ،
شىلتىمسەن قولۇڭنى سوغ كۈلۈمسىرەپ .
قول شىلتىش ،
ئاشۇلا كۈپايە ئەمەسمۇ ماڭا ؟
يەنە بىر مىنۇتتىن كېيىن ،
يېقىنلاپ كېتىمەن سەندىن ئۆزۈمگە ،
ياخشى قال دېگەندەك قول شىلتىپ ساڭا .

خەير ! كۆلۈمسىرەپ ئۈزىتىپ قويمىغان بېكەت ،
خەير ! سۆيۈملۈك ھاكاۋۇر قىزچاق !

قىيا ئوچۇق ئىشىك يېنىدا

بىر قىز بار دەپ يۇرىمەن جەزمەن ،
قىيا ئوچۇق ئىشىك يېنىدا.....

ئۆز - ئۆزۈمنى يۇرىمەن ئالداپ ،
ساراڭ بولۇپ قالمىدىم بىراق .
سېنى بىزار بوپ كەتمىسۇن دەپ ،
پۈتۈنىمۇ ئىچمىدىم بەك كۆپ ،
تۇيغۇمدىكى سۆيۈملۈك قىزچاق .

ئىچىۋاپتۇ باھارنى دۇنيا ،
سەيلىسىگە شېرىن مەي قىلىپ .
شەبنەملەردە تامچىلاپ قۇياش ،
ئىللىقلىقنى تۇرار قەي قىلىپ .

قىيا ئوچۇق ئىشىك يېنىدا ،
سەن تۇرامسەن باھاردەك پارلاپ .

ئۆز خۇدۇمنى بىلمەي ئۆزۈمچە ،
كۆرسىتەرمەن ئاھ قانداق قىلىق ،
لەيلەپ ئۆچكەن ئۇزۇك ئاۋازدەك ،
كارىۋتىمغا كەلسەڭ يېقىنلاپ .

قىيا ئوچۇق ئىشىك يېنىدا ،
كىرەلمىگەن بىر قىز بار چوقۇم .
ئۆز - ئۆزىدىن تارتىنىپ ئوماق ،
كىرەلمىگەن بولۇشى بەلكىم .

ئاستاغىنە كىرىپ پەردەك ،
باھار كەلدى دەمدىكىنە ئۇ .
شېرىن - شېرىن جۇغۇلداشلارغا ،
كەل قانايلى دەمدىكىنە ئۇ .

قىيا ئوچۇق ئىشىك يېنىدا ،
بىر قىز ئاستا مارايدىغاندەك.....
مەندەك كۆڭلى سۇنۇق بالىنىڭ
دىلىغا زوق تارايدىغاندەك .....

يالغۇز ئورۇندۇق

جىمجىت سىنىپ ،
جىمجىتلىق ئاستاغىنە كىرمەكتە دەسسەپ .
كىرمەكتە ئۇيلىنىپ تارتىنچاق قىزدەك ،
ئالدىمدا مۇلايىم كۆيۈۋاتقان شام ،
كۆتۈرۈپ تۇرماقتا بىر كۇپلېت يىغا .

يالغۇز ئورۇندۇق ،
سارغۇچ رەڭ كۆز ياشتا كېتەر نەمدىلىپ .
يالغۇز ئورۇندۇق ،
تۇرىسەن كىملەرنى ئەسلەپ ، سېغىنىپ ؟
سەن ماڭا ئوخشامسەن ئېيتىپ باققىنا ،
ئوخشامدىم مەن ساڭا يالغۇزلۇقۇڭغا .
مۇزىكا ،
كۈلۈمسىرەپ كىرگەندە دېرىزىلەردىن ،
كېتىسەن بەكمۇ چىرايلىق بولۇپ .
كەل بۇگۈن ،
قانغۇدەك مەست بولۇپ بېرەيمەن ساڭا .

كەل بۈگۈن ،
يىرتىۋېتەي مۆلدۈرلەپ تۈرغان كۆزۈمنى .
ئاھ ، بۇ چاغ
ھېچكىممۇ تەقدىرداش بولالماس بىزدەك ،

ھېچكىممۇ بەختلىك بولالماس بىزدەك .
يالغۇز ئورۇندۇق ،
ئەي غۇۋا سىنىپ ،
ئەي مۇڭلۇق چېلەك ، مۇڭلۇق سۈپۈرگە ،
سارغۇچ دېرىزە ،
قاپقارا دوسكا ،
تۈرىسىلەر نېچۈن سۈكۈتتە ،
كېلىڭلار ،
قانغۇدەك مەست بولۇپ بېرەي سىلەرگە ،
يىرتىۋېتەي مۆلدۈرلەپ تۈرغان كۆزۈمنى !.....

ئۇزاتماڭلار

ئۇزاتمىغىن ،
ئىللىققىنە يامغۇرلۇق سەھەر ،
لەيلەپ يۈرگەن نەمخۇش تۇمانلار .
ئۇزاتمىغىن يىغا چىراي ئانا ،
ئۇزاتمىغىن توپا چىراي دادا .

مەن بۇگۈن ،
كېتىمەن خەرىتىدىكى يىراق بىر جايغا .
ئانا ،
كېتىمەن بۇگۈن ،
سەن سومكامغا
زاغرا ۋە توقاچلارنى قاچىلاپ بەرگەندەك ،
قاچىلايمەن يۈرىكىمگە
تۈنۈشسىز چۈشۈۋاتقان كۆز ياشلىرىڭنى
قاچىلايمەن ئاپتوبۇسقا تېخى ،
ئېيتالمىغان ھەممە دەردىمنى .
خەير دادا ،

سىقىسەنغۇ قولۇمنى ئەجەبمۇ قاتتىق .
توختىغىن ،
سۇرتۇۋېتەي خىزىر سۇيەت ساقىلىڭدىكى
مونچاق - مونچاق ئىسسىق يېشىڭنى ،
ئېيتما بولدى
كۆڭلۈڭدىكى نۇرغۇن گەپلەرنى.....

ئەي كۆچۈك ،
قېشىمدا چۆرگىلەپلا يۈرسەن نېچۈن ؟
سېنىڭمۇ يىغلىغۇڭ بارمىدى ماڭا ؟
ئەي چەللە - باراڭلىق ئۆي ،
ئەي ، چىت سانجىلغان ئەنجان تاملىقىم ،
ئەي ، ئۆرۈك ، جىگدىلىرىم ،
تۇرسىلەر نېمىشقا غەمكىن ، خىيالچان ؟
ئۇزاتمىغىن يىغا چىراي ئانا ،
ئۇزاتمىغىن توپا چىراي دادا ،
ئۇزاتمىغىن ئەي كىچىك ئۇكام ،
ئۇزاتمىغىن يالغۇز كۆچۈكۈم ،
ئۇزاتمىغىن كەمبەغەل كۆلبە ،
ئۇزاتمىغىن.....

ياخشى قال ،
ياخشى قېلىڭلار ،
ئوقۇشۇمغا نۇسرەت تىلەڭلار .

خەير ! ئامان بولۇڭلار ،
خەير بوسۇغۇسىز شادا ئىشىكىم .

ئانا ، كېتىمەن بۇگۈن ،
سەن سومكانغا
زاغرا - توقاچلارنى قاچىلاپ قويغاندەك .
قاچىلايمەن مەنمۇ يۈرىكىمگە ،
تېۋىشسىز چۈشۈۋاتقان كۆز ياشلىرىڭنى .
قاچىلايمەن ئابتوبۇسقا تېخى ،
ئېيتالمىغان ھەممە دەردىمنى.....

ماماتلىق كېرەكتۇر روھىمغا بۇگۈن.....

«ۋاداەربخ» ، «ۋاي ئىسىت» ، «ئەپسۇس» دېگەننى ،
قىلدىمكىن قاچانكىن ئاجىز ئىبارە.....

ئىس بولۇپ ئۆرلىسەك توزاندا شەھەر ،
كۆزۈمدىن چىرقىراپ قاچما ئەي سارالك.....
كۆرگەنمەن قاچقاننى بىر ئىستۇدېنتنىڭ ،
نومۇس قىلىپ ، كەپتۇ دېسە خۇرجۇنلۇق دادالك.....

قايسىدۇر خامۇشلۇق ئىچرە ئاستىلا ،
ھەي ، غەرق بولغانسەن كۆزۈمگە ئەرك .
كۆپ قېتىم
«خەپ چوقۇم.....» دېدىڭ سەنمۇ ھەم ،
پاتالماي يېشىڭغا بىر قۇياشچىلىك.....

بولدى ، قوي بىلمەيسەن مېنى خورانقان ،
مىليونېر قوشنامنىڭ كۆكسى چوڭ قىزى.....

ماماتلىق كېرەكتۇر روھىمغا بۇگۈن ،
كەل چاياپ پۇركۈۋەت مېنى ئەي شەھەر .
نە ، مەندەك ئاھ ، خامۇش سەندەك بىزەڭگە ،
ھازىرلا قىيامەت بولسۇنكى ئەگەر.....

ئۆزۈمگە پەتىۋا

قايسىبىر سەزمىشتە ئۆتتىكىن كۈنۈم ،
سالالماي يۈرىمەن ئۆزۈمگە گىرە .
ۋادەرىخ ، گۈل بولدۇم چۈشتە ئېچىلغان ،
نە ئۇچۇن غېرىبمەن ئىنسان قەلبىگە .

قويغىنە ھىجايغان چىرايلار نېمە ؟
بەختكەن ئۇ گويا يالت قىلىپ ئۆچكەن .
كىم قاقشاپ ئۆتمىگەن نەپسانىيەتتىن ،
ئاھ ، قانداق ئازاب ئۇ كۆزۈمگە چۆككەن ؟

نە ئۇچۇن بولىمەن يېشىمدا سەرسان ،
كىم ھوي سەن كۈز سەھىرى ئىچرە يوقالغان ؟
كەل بوۋا — خىزىرىم قولۇمدا قامچا ،
مەن شۇ مەن ياپيېشىل چۆللەردە قالغان.....

ھېلىقى قىز

«يالت» قىلىپ ئۆتىدۇ مەلۇم كوچىدىن ،
«چىپچىدە» توختايسەن قاراپ جىممىدە .
بىر تاتلىق سېزىمدە بولىسەن مەستخوش ،
قارايسەن تەلمۈرۈپ قىزنىڭ كەينىدە .

ئارقىسىدىن تۈيدۇرماي كېلىدۇ ماڭغۇڭ ،
قايرىلىپ بېقىشنى قىلىسەن تەمە .
بىر بېسىپ - ئىككى بېسىپ ماڭاييۇ دەيسەن ،
يۈرىكىڭ دۈپۈلدەپ سوقىدۇ شۇندا .

ئاھ ، ئۇنىڭ مېڭىشى دولقۇن چاچلىرى ،
كۆرۈنەر كۆزۈڭگە ئوت نازۇك بەدەن .
نېمىمۇ دەرمەن دەپ بولىسەن جىلە ،
بىر گەپ دەپ تونۇشقۇڭ كېلىدۇ قەستەن .

نەقەدەر قىزغىنسەن ، ئىنتىلىسەن شۇ چاغ ،
دەيسەنكى ھازىرلا تونۇشۇپ قالسام .

ۋە لېكىن ئۇ چىقىپ كەتسە تاكسىغا ،
دەيسەنكى شۇ شوپۇر گەر مەن بوپ قالسام .

نەچچە كۈن ئۆزۈڭچە بولىسەن گاراڭ ،
ۋاي ئىسمى نېمىدۇر دەيسەن قىزىقىپ .
نېمىگىدۇر ئاچچىقلاپ قىلىسەن تاپا ،
بۇ ياشلىق قاينامدا يۈرسەڭ ئېزىقىپ .

ئېزىقىش ئەمەس ئۇ بەلكى مۇھەببەت ،
ئېزىقماي كىم تاپقان سۆيگۈ - بەختنى .
ئەي ياشلىق ، سەنمىدىڭ «ئاھ» بىلەن قالغان ،
دەيسەنۇ ئويلايسەن ھېلىقى قىزنى.....

شېئىر ىمغا ئىلاۋە

قەلبىمنىڭ ئەڭ يىراق چېتىدىن ھېلىھەم ،
كېلىسەن ئاپرېلنىڭ شامىلى كەبى .
نەدىسەن مەن يەنە يازالمىغان شېئىر ،
توۋلايكى رېئاللىق قەبىھتۇر ، قەبىھ .

مەن قانداق شېئىرنى يازارمەن يەنە ،
شېئىر بۇگۈن جېپلارغا ئەمەستۇر كېرەك .
ھەتتاڭچي رەنجىپلا ئۆتەمدۇ تۇرمۇش ؟
موھتاجلىق ، موھتاجلىق تەلمۇرۇش دېمەك .

نەدە ئۇ سېنى سۆيىمەن دېگەن يار ؟
نەدە ئۇ قول شىلتىپ سۆزلىگەن شائىر ؟
نەدىكەن ، ۋادەرىخ ، تۇنۇگۈنكى ئۇمىد ؟
يۈرەرمىز تىلەمچى بالىدەك بىقەدىر .

ۋاقىت يىلان ، ۋاقىت دېرىزە

قاچان ئۆچتى كۆزۈڭدىكى ئوت ؟
چېچىڭ سۆيگۈ زۇلمىتى كەبى .

ئاھ ، تاشلايدۇ كۆزلىرىمگە تور ،
ۋاقىت يىلان ، ۋاقىت دېرىزە .

ھۇجرائدىكى مامۇق ياستۇقتەك ،
يۈمشاققىنە ئەمەس دېرىزە .
يىلان سويلاپ چۈشسە نۇر بولۇپ ،
تۈيمايسەن ،
ئاق بوينۇڭغا سالغاندا گىرە .

ئۈزۈك نەپەس ، ئۈزۈك ئادەملەر ،
ئىشىكلەرنى چېكەر ئاۋايلاپ .
سۈنۈق كىچىك تايىقىنى تۈتۈپ ،
كۆڭلى سۈنۈق بىر بالا ،
ئايغا قاراپ تۇرىدۇ يىغلاپ .

ئۆيقۇدىكى گۈزەل چۈشلەرنى ،
يىغلاپ - يىغلاپ بولماس تولدۇرۇپ .
سەن ئۇخلايسەن يىلان قەلبىدە ،
سەن ئۇخلايسەن ئىڭراپ ، تولغىنىپ.....
تال - تال ، تال - تال قارا چېچىڭدىن ،
چىقار كېچە ئاستا سۈغۇرۇلۇپ .

يىغلىمايمەن ، يىغلىما سەنمۇ ،
ۋاقىت تۈزلۈق ، ۋاقىت شور دەريا .
ۋاقىت قىز ئۇ ، سەن ۋە ئىككىمىز ،
بىر ھۈجرىدا ياتمىغان گويا .

دېرىزە ،
بارار كېڭىيىپ ،
خىيالىڭدىكى پەرىشتە بولۇپ .
يىلان ،
شەھەردىكى تاملار قەلبىگە ،
ۋاقىت بولۇپ نازىنىن بولۇپ ،
يۆگىشىدۇ دېرىزىگە .
يىلان ۋاقىت ، يىلان دېرىزە.....

ھېچنېمە

كۆڭۈل كۆز ئارا تامچىلاپ ئېقىپ ،
ۋادەرىخ ، قانچىلاپ توقۇدۇق شېئىر ؟
مۇناجات خەنجىرى ئۆرتىمە مېنى ،
ئاپتاپتەك سۇنىدۇ بۇ يەردە مېھىر.....

ياش بولۇپ تامچىلاپ ئاققىنە ئايدىڭ ،
يۇز بېرەر ئېھتىمال گۈزەل تامچىلاش .
بىز قانداق ئەلەمنى قىلدۇق ئىبارە ،
كۆيۈپلا تۇرسۇنكى مۇز ئىچرە قۇياش !

ئەمدىكى يۇرەكنى ساقلايمەن نەدە ؟
نەدىسەن دەيمەنمۇ ئەي ، مەسىھ چۆلى .
نېچۈنكىن تىتىلىپ كەتمىدىڭ كۆزۈم ،
تۇرمامدۇ ئالدىڭدا رەزىللىك گۈلى .

بىر ئاشنا سەن ئۆزۈڭ بۇگۈن ھەم غايە ،
كۆزئارا ئەي ئادەم سىرغىپلا ئاقساڭ .

قەلبىمگە سىغدىلىپ يۈرسەمكىن نەدە؟
مەن يوقمەن ، مەن يوقمەن ئىشىكنى قاقساڭ.....

قەشقەر

سەزمەكتىمەن ئۆزۈمنى يالغۇز ،
قوڭغۇزلاردەك ئادەملەر بىلەن.....
.....
تىترەپ - تىترەپ كېتىمەن بەزەن ،
يازمۇ سوغۇق ، قىشمۇ ھەم سوغۇق .
بىر ناخشىنى كېلەر ئېيتقۇم ،
ئەپسۇس ،
ناخشام بوغۇق ، ئاۋازىم بوغۇق.....

1

تاكسىلاردەك قىپقىزىل يۈرەك ،
يۈرەر ئاستا يولۇچى ئىزدەپ.....

ھېيتگاھنىڭ قۇببىسىدىن سەھەر ،
باشلاپ كېلەر
سامسىپەزنىڭ تونۇرىغىلا ،

چوغدەك ۋىل - ۋىل يانغان شەپەقنى.....
.....
لايقىپ ئاققان تۇمەن دەريا سى ،
يۇتۇۋېتىپ ھەتتا قۇياشنى ،
قىزىرىپ كەتتى ئەتىگەندىلا.....
سېمىز بىر چوكان ،
ھېسىپ يۇغان مەينەت سۇلارنى
تۆكۈۋەتتى تار يولغىلا .
قوشنا ئۆيدىن چىقىپ بىر ئايال ،
ئۇمۇ يۇندى تۆكمەكچى بولۇپ ،
دەۋەتتى ئەستاغپۇرۇللا.....

2

ئۆز - ئۆزۈمگە ئەگىشىپ مېڭىپ ،
توختاپ قالدىم بۇگۈن بىردىنلا ،
كىتابخانىنىڭ بوسۇغىسىدا .
.....
ئەنە «ئويغانغان زېمىن» ، «قۇم باسقان شەھەر»
ئەنە «داغ» ، ئەنە «روھ پەسلى» ،
«سۆيۈپ قالسام سېنى ناۋادا»
سېتىلىپ كەتتى ،
قارا پەلتولۇق ئېگىز كىشىگە .
بىر ئىستۇدېنت ،

كۆرۈپ ئاۋۋال كىتاب باھاسىنى ،
خېلىلا بىر دەردەن كېشىدەك ،
تىنىپ قويدى «ھەي……» دەپ ئىچىگە .

3

يالغۇز باشلىق ،
يالغۇز ئىشخانا ،
كىشىلەر بىلەن لىق تولار بىراق .
تەھرىر بۆلۈم ئىشىكى ئالدىدا ،
بىر ھەۋەسكار
تۇرۇپ كەتتى بەك ئۇزاق……
……
بىر دېھقان ،
باشلىق ئىشخانىسىغا
شېئىر كۆتۈرۈپ كەلدى بىر قۇچاق ،
باشلىق سوغۇق تەلەتى بىلەن ،
ئوقۇيالماي شېئىرنى
ئىچى بەكمۇ كەتتى تىتىلداپ……
……
ئۇرۇمچىدىن كەلگەن بىر شەخس ،
سېتىۋالغانمىش ھەپتىلىك ،
بىر كېچىلىكى
تۆت يۈز كويلۇق مېھمانخانىنى .
يالغۇز مېھمانخانا ،
يالغۇز كۈتكۈچى……
نەزەرباغدىكى بىر دېھقان

تۆلىيەلمەي ئوقۇش پۇلىنى ،
مەكتەپتىن ،
چىقىرىۋالدى بالىسىنى.....
يالغۇز مەكتەپ ،
يالغۇز سىنىپ ،
يالغۇز ئورۇندۇق.....

4

يەر شارىدىكى يىراق بىر جايدىن ،
قىزىرىپ - تاتىرىپ كېلىدۇ سەھەر .
يالغۇز سەھەر .
يالغۇز يەر شارى .
بىر ناخشا چولپىنىنىڭ ،
ئەتىگەندىلا تۇتتى يەنە ،
نەشە خۇمارى .
يالغۇز چولپان ،
يالغۇز يەر شارى .

5

تۇمەن دەريا سىدا ،
پەرىشتىدەك كالا - قويلارنىڭ ،
يۇيۇلىدۇ تېرە - ئۇچىيى.....
ئالىيجاناب زاۋۇتلارنىڭ

قوشۇلىدۇ قاڭسىق سۈيى .
يېزىلىدۇ ،
قايسىدۇر بىر شائىر قەلىمىدە ،
«ئابى زەمزەم» دەپ تۇمەن دەريانى .
رديىودىنلا ئاڭلىنار هازىر ،
ۋادەرىخ ، ئاھ ، تاشۋاي راۋابى !
يالغۇز دەريا ،
يالغۇز راۋاب.....

6

ئەتىيازدا ،
ياۋروپالىقنىڭ كۆك كۆزلىرىدەك ،
كۆكۈچ ئاسماندىن ،
ياغار قەشقەر قارىدەك لەپىلدەپ ،
ئېگىز بىنالارغا .
چالما - كېسەكلىك كونا ئۆيىنىڭ
ئاران تۇرغان ئۆگزىسىگە ،
ياغار قەشقەر قارىدەك لەپىلدەپ ،
ياغار سەھەر پاتقاق بولۇپ .
مەينەت سۇلارنى سۈپۈرۈۋاتقان ،
پەرىشتىدەك تازىلىق ئىشچىسىنىڭ
ھەتتا كۆتمەك سۈپۈرگىسىگە.....
ياغار قەشقەر قارىدەك لەپىلدەپ ،

ئاسفالىت يولىنىڭ چېتىدىكى ،
ھەممە نەرسىگە .
يالغۇز ئىشچى .
يالغۇز سۇپۇرگە .

7

بىر پىيەنچۇك
نېسىگىلا ئالدى ئىككى سەر مەينى
سەھەردىلا قېقىۋەتتى زاكوسكىسىز ،
تىترەپ تۇرغان قوللىرى توختىدى شۇئان .
پوچتىخانىدا بىر بالىغا ،
يۇزلىرى ،
«شىنجاڭ خەۋىتىسى» دەك بىر بوۋاي ،
يازدۇردى لىپاپ تېشىغا ،
ئۇرۇمچىدىكى بالىسىنىڭ ،
خەنزۇچە ئۇزۇن ئادرېسىنى .
يالغۇز پوچتىخانا .
يالغۇز خەت .

9

پاختا بازىرى كوچىسىدا ،
مىسكەرچىلەرنىڭ تاراڭ - تۇرۇڭى ،

باشلىنىدۇ يەنە ھەر سەھەر .
رىۋايەتكە ئايلىنىپ بولقا .
ئۇچۇپ بارارمىش ،
نيۇ - يورك ، توكيوغا قەدەر .
يالغۇز دۇكان .
يالغۇز مۇزىكا.....

10

مىليونىرنىڭ ھاڭدەك يانچۇقىغا ،
كىرىپ كېتەر پۇل بولۇپ ،
كىرىپ كېتەر بىر كاللەك قەشقەر.....

11

بىرنەچچە ئىستۇدېنت
كۇتۇپخانىغا ماڭار سوكۇلداپ .
پۇلى يوق ھەي ، مۇنچىغا چۈشكۈدەك ،
بىراق ،
ئىسسىققىنە قىشلىق چاپانىنىڭ
باھاسىغا
يېنىش - يېنىش قويىدۇ قاراپ.....
.....
يالغۇز كۇتۇپخانا ،

يالغۇز قەشقەر ،
يالغۇز ئادەملەر ،
يالغۇز ماگىزىن ،
يالغۇز ئاشخانا ،
ئوخشىمۇ چۈشەيدىكەن پۈل .
ئامبىرىكىدىن كەلگەن بىر ئادەم ،
ئۆگىنەرمىش
بۇ قەشقەرە ئۇيغۇرچە ئۇسسۇل.....

12

قەشقەر ،
ئوتتۇرا ئاسىيا سودا بازىرىدا .
ئايلىنىپ كېتەر داڭلىق ماركىغا .
ئۆزبېكىستاندا ۋە لوندوندا ،
سىرىق چاچلىق ئىككى سەتەك قىز ،
بۇزۇپ سۆزلەر ئۇيغۇر تىلىدا.....

13

تاكسىچىلار بىلەن تالىشىپ يول ،
ئېشەك هارۋىلىق كىراكەش ،
كىرىۋالار ئاسفالىت يولغا .
پاساژىرلار بېكىتىدە ،

راست - يالغان دۆانه بالىلار ،
تەلمۇرىدۇ جىق پارچە پۇلغا.....
.....
ئاپتوبوس ھەركۈنى ،
ئۇرۇمچىگە توشۇيدۇ ھارماي ،
تالاي - تالاي يالغۇز ئادەمنى .
ئۇرۇمچىدىغۇ ئەسلىي ،
بىر بىنادىكى قوشنىلارمۇ
تونۇمايمىش بىر - بىرىنى.....
يالغۇز ئاپتوبۇس ،
يالغۇز قوشنىلار.....

15

يالغۇز قەشقەر ،
ئالىقاندەكلا يەر شارىغا ،
ئېقىپ چۈشەر تامچە ياش بولۇپ ،
ئەلگەكچى كوچىسىدىكى ،
بىر دۇئاگۈي مومماي كۆزىدىن .
يالغۇز مومماي ،
يالغۇز كوچا ،
يالغۇز ئىشىك ،
يالغۇز ئىلتىجا .
.....
تىترەپ - تىترەپ كېتىمەن بەزەن ،
يازمۇ سوغۇق ، قىشمۇ ھەم سوغۇق .

بىر ناخشىنى كېلەر بەك ئېيتقۇم ،
ئەپسۇس ،
ناخشام بوغۇق ، ئاۋازىم بوغۇق……

گۈلۈم

ئاھ ، كۈزنىڭ سوغۇقىدەك ئۆتكەن ھاياتىمەن ،
سەن ماڭا بەرمىدىڭ مەن ساڭا بەرھەم .
ھەر نېمە يەتسە گەر دىلىمغا شادلىق ،
بۇ كۆڭۈل سەن ئەمەس ، ئەمەس مەنمۇ ھەم .

ئاشۇ يول ، ئاشۇ كەچ ، ئاشۇ مۇڭدىشىش ،
نىھايەت نەمدەيدۇ كۆزلەرنى بىر پەس .
بىلەمسەن يۆتكىلىش ، رەسمىيەت ئۈچۈن ،
بولماسكەن ئالمىساق پۇقراچە نەپەس.....

ئامراقمەن يەنىلا خەير ! دېيىشكە ،
ئامراقمەن خەير - خوش قىزىققان كۈنۈم !
شۇ كۈنلەر يەنە بىر كېلەرمۇ دەيمەن ،
كېلەتتى بىرلا سەن ئىشەنسەڭ گۈلۈم !.....

شېئىر ھەققىدە يېڭى رىۋايەت

كۆچەر يۇلتۇز ، كۆچەر يۇلتۇزلار ،
كۆچكەن كەبى دىللارغا ئەلەم .
بۇ تەڭرىنىڭ ئەتمىشلىرىدىن ،
«ۋايجان ! » دېمەك كېرەكمۇ بۇ دەم ؟

ئاخشام كۆرگەن قەبىھ چۈشۈمدەك ،
ئۇنتۇلمايدۇ ياشاش ۋە ئۆلۈم .
قىچارغاندەك سەھەردە قاغا ،
بەلكىم شۇمسەن شېئىرسىرىغان كۈنۈم ؟ !

لاتارىيە بېلىتى سېتىۋېلىش

دەريانا ئايلانغان ئادەملەر تېنى ،
ئەڭ يۇكسەك نەپلەردە چايقىلىدۇ جېپ .
شېئىر كەبى ساددىلا تىلىكسىم بىلەن ،
لاتارىيە بېلىتىگە كىردىم سىغدىلىپ .

نە قىلسۇن قولۇمدا «رەھمەت» تىن باشقا ،
سانتانا ۋە ياكى بىر حالتا سوپۇن .
مەندەكلا ھەسەت قىپ قالدى شۇ كۈنى ،
ئېرىشسە بىر جېپقا قېرى تۇل خوتۇن .

ئاقارگەن نەپلەردىن نەپلەرگە ئادەم ،
بۇ ئاددىي ھەقىقەت ئۇشبۇ شەھەردە .
نىيەت ئۇ كىملەردە سانالدى خالىس ،
بىلمەيمىز يۇرەكلەر لاتارىيەدە !.....

يېسىنىنغا خەت

نەقەدەر سەمىمي كۆز بىلەن باققان ،
يېنىڭدا چۆپ ئويناپ ئولتۇرغان ئوماق .
«سەكىنە ، سەكىنە مېنىڭ ئامرىقىم» ،
شۇمىدى سەن كۆيگەن ، ئۆرتەنگەن پىراق .

ئەڭ غەربىي قوۋۇقتىن توپاردىڭ شەھەردىن ،
يازارمەن ئۇزۇندىن - ئۇزۇن بىر سالام !
قەلبىڭگە پاتمىغان سوغۇق ھاياتنىڭ ،
ئۆلۈمىگە مىڭ ئازلىق قىلىدۇ يىغام .

ئالدانماي ئۆتكەن ئۇ كىمكەن دۇنيادا ،
سەنچۇ ھەم ئالدانغان ، بىلمەيمەن ياق ، ياق .
شۇ ئاچچىق ئۆلۈمىڭدىن بەرگەنسەن دېرەك ،
دەپ سۆيگۇ غازاڭ ئۇ — بىر تال يوپۇرماق.....

ئۆزىتالمايمەن

تىلەيمەن ئەڭ نازۇك سىرلىرىم قەدەر ،
تىلەيمەن سۆيگۈچىنىڭ باتۇرلۇقىنى .
ماي ئىيى ،
چۈشكەندە چىپىلداپ يالغۇز شەھەرگە ،
يادلايمەن يامغۇرنى ، ئاشۇ يامغۇرنى.....

تىلەيمەن ۋە لېكىن ئۆزىتالمايمەن ،
قاچ ئەي ، دەملەردىن ئۆكسۈگەن بېكەت !
نە سەۋەب تامچىلىدىڭ كۆزۈمدىن يەنە ،
قايرىلىپ يىراقلا كەت يىراققا كەت !.....

نەدىسەن كۆزۈمدىن يېرىلغان دەريا ،
نەدىسەن ئاھ ، قىزىق ئوت كەتكەن ۋۇجۇد !
شائىرسەن ئېھتىمال بارچە شەيئىلەر ،
يىغلىما ، شېئىر ئەمەس ، قەلبىڭنى ئۇنۇت !

تىلەيمەن ۋە لېكىن ئۇزىتالمايمەن ،
يىراقلا سەھەردە تىمتاس پەرىشان.....
كۆرمەيكىم مەيۈسلۈك ئەزگەن كۆزۈڭنى ،
جاراڭلاپ ئاۋازىڭ قالسۇنكى شۇئان.....

قېنىسەن شېئىر

ئەڭ نازۇك تۇيغۇسى بولغان بىپەرۋا ،
سەنمىدىڭ پەرىشان ئۆتكەن قۇت بېشىم .
شائىرلار ھايات بولسا گەر شۇنچە ،
ئاھ ، شۇرمەل مۇزلاردەك ئاقسا گەر يېشىم .

سۆيۈشىنىڭ بىرىنچى تەمىرىشىدەكلا ،
قالدىكىن نەلەردە قىزىق ھاياجان ؟.....
تىرىكلا مۇرىدىدەك قىلىپ قويغان سېنى ،
سەن يالغان ، مەن يالغان ، ھەممىسى يالغان !

ئاقارسەن ئىچىمدە شۇبرغان - جۇدۇن ،
تىلىنغان يۇزۇمدەك بايقۇشسەن شېئىر !
بۇ قىستاڭ ئادەملەر ئىچىدە مەۋجۇدات ،
شېئىردەك بېرەلمەس چوغچىلىك مېھىر.....

بۇ يەر يىراق

قولۇم سوزۇپ تۇتالمىغۇدەكلا ،
تۇرسۇن نەدە گۆدەكلەرچە ئاي ؟
بۇ ئاتۇشنىڭ ئېگىز ئاسمىنى ،
بەلكىم بۇندا غەملەر بىر تالاي .

شائىرى بولۇپ يازغۇدەك ئۇنى ،
بىرمۇ ئادەم چىقماس بەزىدە .
يىغلاتقاندەك ئانا بالىسىنى ،
ئوت تۇتاشماس يالغۇز كەپىدە .

بۇ يەر يىراق بەكمۇ كۆپ يەرگە ،
ئاسمانلىرى بەلكىم بىر تۇتاش .
كۆك ئاسمانىنىڭ ئۇ چېتىدىمۇ ،
چىقارمىشقۇ ئوخشاش بىر قۇياش.....

بىر قېتىم

(كافكاغا بېغىشلايمەن)

شۇنداق نازلىق بولغان ھاياتتا ،
شۇنداق ئاچچىق ياش تۆكۈشمۇ ھەم .
سەن نەلەردە بولدۇڭ سەرگەردان ،
سۆيگەن كەبى ھاياتنى بىغەم .

ھاياجاننى ئويغىتالماس ھېچ ،
ئۆتكەن كۈنلەر ، سوۋۇغان ھاۋا .
سامۇشادەك قوڭغۇز ئادەملەر ،
يوقمۇ دەيسەن غەربىي قوۋۇقتا .

ھەسەت ، ھەسرەت ۋە ئاچچىق كۈلكە ،
كىشىلەر ئارا سۈرمەكتە دەۋران .
كوچىسىدا بۇ يەرلەدىمۇ ،
قوڭغۇز ئادەم تاپمىغاچ نىشان ؟ .

جىمىغۇرلۇقۇڭ ، يالغۇزلۇقۇڭ ھەم ،
سۇرگۈن قىلدى سېنى نەلەرگە ؟
ناكەسمىكىن دېسە دۇنيانى ،
بەزەن ئوخشاپ قالار ئەرلەرگە.....

قەلبىم سىرتىدا

پورەكلىسە گۈللەردە سەھەر ،
شەپنىمىمۇ سىرغىغان نالەم .
چاچلىرىڭنى قايرىپ ئەسەبىي ،
سۆيسەم..... قېنى مېنىڭ زىلالەم ؟

يىراقلايسەن كۆزۈمدىن تىمتاس ،
نېچۈن مەيۈس قارايسەن ھايات ؟ !
قىزغىن دەمگە ئۆلۈكسەن تۇرمۇش ،
شېئىرىمۇ سەن ئاھ ، سۇنغان قانات ؟.....

قويغىنە بۇ ياشاش ۋە ئۆلۈم ،
چۈشەر ئېقىپ كۆزدىن تامچىلاپ .
قەلبىمىزنىڭ سىرتىدا ۋاقىت ،
ساقلار بىزنى يەنە قانچىلاپ ؟ ! .

تىتىل شېئىر ، پەرىشان تېنىم ،
قۇچاقلىشاي بوغۇق ئۈنۈڭدە .

يوقال ، يوقال مەزلۇم ياشلىقىم ،
تۇغۇلمايكى سېنىڭ كۈنۈڭدە.....

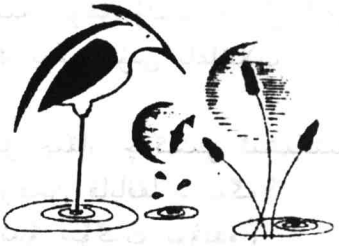

بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشىكتىن

بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشىكتىن ،
كۆلۈمسىرەپ ۋە يىغلامسىراپ.....
كېچە قوينىدىن ،
ئاستاغىنە سۈغۈرۈلۈپ ھىلال ئاي ،
سۆيىمەك بولار ئۇنى باغاشلاپ .

بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشىكتىن ،
ئۇ بارارىكىن قايافقا - نەگە ؟
ئويلىغاندۇ سۆگەت تۈۋىدە ،
يىگىتنى ساقلاپ تۇرسا ئەگەردە.....

بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشىكتىن ،
ئېلىپ چىققان ئۇنى ھاياجان .
بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشىكتىن ،
بىراق ئۇنىڭ كۆڭلى بۇزۇلغان.....

بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشكتىن ،
ھايات ئاڭا يۈرەر ئەگىشىپ.....
ئانىسى ئۇخلار ،
قىزنىڭ تويلۇق زىرىسىنى چۈشەپ ،
ئەمما قىزغا ،
سېرىق ئىتى چىققان ئەگىشىپ.....
.....
بىر قىز چىقار چەكسىز ئىشكتىن ،
.....

بىر خارابە ئىشىك تۈۋىگە

بىر خارابە ئىشىك تۈۋىگە ،
كىمدۇر كېلەر ھارغىن قەدەمدە .
ئۇ تاملارغا ئەمەس بەلكى ، تام—
بېقىۋاتقاندەك ئاڭا ئەلەمدە .

پەرىشانلىق جىملىقنى ئاڭا ،
ئۆگەتكىنى قىشمۇ ، دېرىزە ؟
ئادەملەرنىڭ ئاچچىق قىسمىتى ،
ئۆكۈندۈرگەن بولسا گەر شۇنچە .

بىر خارابە ئىشىك تۈۋىگە ،
يېقىنلايدۇ ھالسىزلا ئارمان .
بىرنەچچىلا قەدەم ئارىسىدا ،
سۆيگۈ ئۇچار بولۇپ شۇرغان.....

شېئىر يېزىشتىكى مەقسەت

بەزەن جىملا تۇرۇپ قالىمەن ،
بۇ ھايتىنىڭ قەدرى كەتكەندەك .
كەل ئەي مېنىڭ ئەدەبىياتىم ،
مەن بىلەن سەن يالغۇز تىكەندەك .

پىچىرلىشى قىزلارنىڭ ھەتتەك ،
توي مەخپىيىتى ، سىلىقمۇ يا ؟
مۇھەممەتجان سەيدۇللا بىلەن ،
قارىشىمىز ھەي ئىسسىت دەپلا.....

بەك ئۇزاق يىل ئۆتمىدى جەزمەن ،
سوغ رېئاللىق بىزنى ئالدىغان .
بېشىم يوق بوپ چۈشەيمەن بەزەن ،
چېچىۋەتكەندەك سادىر پالۋان.....

سەن بىلمەيتتىڭ مېنىڭ تىلىمنى

بەك ئۇزۇنلا ۋە بەك سەمىمىي ،
يازغاندۇر مەن ساڭا سالام خەت .
ۋاي بولدىلا قىزلارنىڭ كۆڭلى ،
چۈشىنىشكە ئەرزىمەس بىر رەت !

قىزغىن دەملەر ، غەمسىز ھاياجان ،
نېچۈن ئەمدى بولدۇڭ پەرىشان ؟
چۈشەنگەندە بەلكىم سۆيگۈنى ،
قىزغىنىشى قالماس ھېچقاچان .

سەن بىلمەيتتىڭ مېنىڭ تىلىمنى ،
مەغرۇرلۇقۇم بولسا ئۇ ئەگەر .
نېچۈن قاچقۇم كېلەر جالاقلاپ ،
دەھشەت تەۋرەپ كەتكەن كەبى يەر .

قىزغىن دەملەر ، غەمسىز ھاياجان ،
نەلەردىكىن ئوماقلا دۇنيا !

ژارقىرايمەن قېنى سەن ئەركىم؟
مەنمۇ ئادەم ساڭا ئوخشاشلا.....

ساڭا دەپ بېرەي

ئۆتكەنكى كۈنلەرنىڭ خۇشلۇق ، ئەلىمى ،
ئۇ پەقەت بوپ قالدى ئۇنتۇلۇش ئۈچۈن .
بىرنەچچە ئېغىزلا ئۆي ، پۇلنىڭ غېمى ،
ئەڭ بۈيۈك تەشۋىشلەر بوپ قالار نېچۈن ؟ !

بىلەرسەن بۇ ياشاش ئەمەستى ئۇنداق ،
بىلەرسەن ھەشەمەت ، مودا ھەققىدە .
سەن مېنىڭ بولساڭلا كۆز بۇ ھاياتنىڭ ،
نېمە دەي قىلغان ۋە ئەتكەنلىرىگە .

بىرمۇنچە ھېيلە ۋە مىكىردىن خالى ،
ئەمەسسەن بۇرۇنقى كۈنلەردىن يانغان .
بىلەمسەن ھېلىقى يانۋار ئاخشىمى ،
بىز ئەجەب قانمىغان ، بىر دەپ يارالغان .

نېمە بۇ تالاي غەم ياشاش ھەسرىتى ،
نېمە بۇ شائىرلار يۈرىكى شۇنچە .

بۇ سوغۇق ياتاقتىن چىقار سۈغۈرۈلۈپ ،
قىزلاردەك بىۋاپا يالىڭاچ كېچە.....

سەن بەربىر چۈشىنەلمەيسەن

سەن بەربىر چۈشىنەلمەيسەن ،
چۈشىنىشنى خالىمايسەن ھەم .
بۇ دۇنيانىڭ ھەربىر يېرىدە ،
ئازاب قالماس توختاپمۇ بىردەم .

سەن بەربىر چۈشىنەلمەيسەن ،
شۇنىڭ ئۈچۈن سۆيىمىز ھاياتنى .
شۇنىڭ ئۈچۈن سۆيمەيمىز ئەمما ،
يامغۇر كەبى ئاققان كۆز ياشنى .

سەن بەربىر چۈشىنەلمەيسەن ،
تەشۈىش ياغار يۈزۈڭدىن مىڭ - مىڭ .
تۇرسا ئادەم گۇناھ مېۋىسى ،
ئەپسۇس سېنىڭ شۇنى يېگىنىڭ.....

سەن بەربىر چۈشىنەلمەيسەن ،
سۆيگۇ نېمە ۋاڭ - ۋاڭ شۇرغان .

مەن يىغلايمەن نېچۈن سەن ئۇچۈن !؟
بەلكىم سېنى چۈشىنىپ قالغان .

غەم يەتمەستىن بۇرۇن ئىككىمىز

غەم يەتمەستىن بۇرۇن ئىككىمىز ،
گۈلگۈن دەملەر قىزىغان ۋۇجۇد .
شاد ھاياجان ئاھ ، مامكاپ گۈلى ،
قېنى چۆپلەر ئارا شاد قۇرت .

غەم يەتمەستىن بۇرۇن ئىككىمىز ،
نېمە تۇرمۇش ، تۇگىمەس دەرد - ئەلەم ؟
بىز بىلمەيتتۇق نېچۈن ئۇلارنى ،
نېچۈن ئەمدى ئەمەس بىز بەردەم ؟

غەم يەتمەستىن بۇرۇن ئىككىمىز ،
بىز بىلمەيتتۇق نېمە ئۈ ھىيلە ؟
نېچۈن ئەمدى سوۋۇپ - سولىشىپ ،
يېقىنلايمىز ياتىمىز قەلبىگە .

غەم يەتمەستىن بۇرۇن ئىككىمىز ،
ھايات ئۆتكەن شۇنداق قەدىردان .

نېچۇن ئەمدى تالاي ۋەھىمە
ئىچرە كۆيۈپ سىرقىرايدۇ جان؟

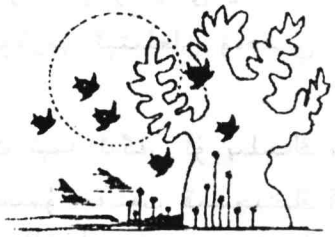

هايات نېمه ئەگەر ئۇ بىلسەك

هايات نېمه ئەگەر ئۇ بىلسەك ،
بىر مومايىنىڭ سوغدا تىترىشى .
ئۇ كۈلكىمۇ ۋە ياكى يىغا ،
يالماۋۇزمۇ ئېتىلغان ۋەھشي .

هايات نېمه ئەگەر ئۇ بىلسەك ،
سايىسىمۇ جەننەت قىلىچىنىڭ ؟
تېخى ئاخشام مۇھەببەت ئۈچۈن ،
ئىسسىق قېنى ئاقتى بىرسىنىڭ .

هايات نېمه ئەگەر ئۇ بىلسەك ،
جىم تۇرۇشى ئەمەس تاغلارنىڭ .
رەڭگى ئۆچەر يەنە قانچىلاپ ،
قىش كىرمەكته يېشىل باغلارنىڭ .

هايات نېمە ئەگەر ئۇ بىلسەڭ ،
ئاقار يۇلتۇز پەسكە شۇڭغۇغان .
كۆر نى - نى ئارسلانلارنىڭ ،
تىلەكلىرى چۆللەردە قالغان……

يىغلىيالمىدىم نېچۈن بۇقۇلداپ

يىغلىيالمىدىم نېچۈن بۇقۇلداپ ،
نېچۈن كۆزۈم سوغۇق مەنسىز .
كېتىدىغاندەك بىھۇدە يوقاپ ،
ئىشىك بەزەن قېقىلار ئەنسىز .

تىنىپ كەتكەن قۇدۇقمۇ قەلبىم ،
سىغدۇرالماس بىر تامچە ياشمۇ .
يىغلاپ چۈشكەنىدىم دۇنياغا ،
يىغا شۇمۇ ، ئەركىلىك شۇمۇ .

يىغلىيالمىدىم نېچۈن بۇقۇلداپ ،
قېنى مېنىڭ يىغلاش ھوقۇقۇم ؟
نېچۈن ئەمدى يوپۇرماق كەبى
تىترەيدىكەن بۇ ئورۇق تۇرقۇم .

سوغۇق كىرەر سۇنۇق ئەينەكتىن ،
تاملار ئۆرلەپ بارار ساماغا .

قەبرىستاندا كىمدۇر يىغلىغان،
ئېزىلىپ - ئېزىلىپ ئۆكسۈپ خۇداغا.....

ئايلانما

ئەمدى قايان بولاركىن بېشىم ،
ئەمدى نېمە ئۆتىدۇ جاندىن .
ئەي سارغايغان يېشىل ياپراقلار ،
ئەي شامالىلار ئۇرىسەن ياندىن .

تويۇم بولدى ، بولدى ئومىتىم ،
ئۈمىد ، قايغۇ ، چىرايلىق ئايال .
ئەمدى نېمە تۈگىمەس ئەلەم ،
ئەمدى ئەمەس تۈرمۈش بىمالال .

كۆز ئاچىدۇ بىر بوۋاق تېخى ،
يېغلاپ تۇرۇپ يېڭى دۇنياغا .
هايات ، ئۆلۈم ، مۇھەببەت دېگەن ،
ئايلىنىدۇ يەنە گۈناهقا .

ئۇ ئەمدى چۈشەندى

ئۇ ئەمدى چۈشەندى هاياتتا نېمە ،
ئۆچمەسكەن ئەبەدىي ئۆتەر يادلىنىپ .
ئۇ ئەمدى چۈشەندى هاياتتا نېمە ،
يۈرەركەن ئەبەدىي پارلاپ شادلىنىپ .

ئۇ ئەمدى چۈشەندى هاياتقا نېمە ،
قەلبىگە بەرمىدى زەررىچە شادلىق .
ئۇ ئەمدى چۈشەندى هاياتتا نېمە ،
ئەمەسكەن سۆيگۈمۇ ئۇنچىلىك تاتلىق .

ئۇ ئەمدى چۈشەندى هاياتتا نېمە ،
قەدىرلىك تەنلەرنى قىلدى قەدىرسىز .
ئۇ ئەمدى چۈشەندى هاياتتا نېمە ،
مۇھەببەت بولماسكەن ئەسلا سەۋرسىز.....

باهار يىغىسى

شۇنداقلا بىر يۇرەك ، شۇنداقلا بىر كۆي ،
ئۇ ئەمەس ئاۋۇالقى شادىمانلىق ھەم .
بىز پەقەت سوغۇقلا كۆرۈشتۇق شۇ چاغ ،
قول سىقىشىپ پەرىشان تىكىلىپ بىردەم .

قېنى شۇ باھارنىڭ قارلىغىچى قېنى ،
ئۇ سۆزۈك تاڭلارغا ئۆتكەن ۋىچىرلاپ .
ئاھ يېشىل بۇغدايلىق ، سېرىق مامكاپلار ،
قىرلاردا سەن نېچۈن تۇرىسەن يىغلاپ !

سەن يىغلىغان ھېلىقى كۈنى

سۆيگۈ نېمە تاشلاردەك جىمجىت ،
تۇرار بولدۇم سوغۇق خىيالچان .
سەن يىغلىغان ھېلىقى كۈنى ،
بوران ھۇۋلار ۋە ئېگىز ئاسمان .

ھېچنېمىگە يەتمەيدۇ كۈچۈم ،
ئادەم ، ھوقۇق ۋە ئالەم ئارا .
يىغلاپ باقاي دېدىم مەنمۇ ھەم ،
سۇۋۇپ كەتكەن يۈرىكىم گويا .

سەن يىغلىغان ھېلىقى كۈنى ،
كەچۈر سۆيگەن بولسام خەير ، دەي !
سۆيگەنلىكى ئۈچۈن ھەر ئادەم ،
ئۆكۈنمىسۇن سۆيۈپ چۈشەنمەي .

هايات سېنى ئۆكسۈپ تۇرۇپ سۆيەتتىم

هايات سېنى ئۆكسۈپ تۇرۇپ سۆيەتتىم ،
هايات سېنىڭ ئاھ ، كۆزلىرىڭ ئۇ نېمە ؟
دەھشەت چاقماق چېقىلىپ ئۆتكەن ئۇ كۈنى ،
سۆيۈش نېمە ، ئاھ ، چاقماقتەك ئەسلىمە .

سەن ھەممىنى بېرەلەيتتىڭ ھەتتاڭەي ،
سەن گۈل بولدۇڭ ئەمدى كەچتە ئېچىلغان .
كۆزى مۆل - مۆل بىر ئاشىق بار يىراقتا ،
خەپ دەر ئەمما ئۇنىڭ كۆڭلى پەرىشان .

هايات سېنى ئۆكسۈپ تۇرۇپ سۆيەتتىم ،
قات - قېتىمدىن بۆسۈلمەكتە بۇ ئەلەم .
بەك يىراقتا ، بەكمۇ -بەكمۇ يىراقتا ،
ئاشۇ چاغلار ، مۇھەببەت ئوت ، هايات ھەم.....

ئېلىشىمەن رېئاللىق بىلەن

ئېلىشىمەن رېئاللىق بىلەن ،
ئۇ ئەجدىھا بولسۇن ياكى ئىت .
مەيلى بولسۇن ھېيلىگەر سەتەك ،
ئېلىشقۇم بار ئۇنىڭدىن سىرت .

ئۇ ئېپ كەلدى ئاجىزغا نېمە ،
كۆز ياش ، ئازاب ، مەيۈسلۈك ئاخىر .
ئۇ يېغلاتتى مەزلۇم دىللارنى ،
قېنى جەسۇر ئەرلىك خاراكتېر ؟

تۇرمۇش — كۈرەش ، كۈرەش — مۇھەببەت ،
كۈكۈم - تالقان بولغىن يا بولما .
قەھرىك بىلەن سۆيگىن ھاياتنى ،
ئۆلۈمىك بىلەن كۈيلىگىن ، سولما.....

كەچمە ئېسىمدىن

بۇ باھار ، سەن ئەمدى كەچمە ئېسىمدىن ،
ئۇ مېنىڭ قىزىققان چاغلىرىم بولۇپ .
مەن سەھرا يولىدا كېلىمەن تەمكىن ،
بىخ سۈرگەن مايسىلار سىردىشىم بولۇپ .

ۋادەرىخ ، پىلىلداپ ئۆچەركەن چوغمۇ ،
ۋادەرىخ ، سارائىدەك سۆيۈشلەرمۇ ھەم .
كۈن ئاستا قىيسار توپ تېرەكلىككە ،
پادىلار چاڭ ئىچرە كەتكىلى نېكەم .

بۇ مەن خىيالچان باققىنىم باققان ،
بۇ مەن ئاستىلا سىرغىغان شەبنەم .
بۇ مەن باھارغا قانماي ، يۈلقۇنۇپ ،
تارتقىلى مىڭ باھار ئۇچۇن دەرد - ئەلەم .

بۇ باھار سەن ئەمدى كەچمە ئېسىمدىن ،
بۇغدىيىم ، تېرىكىم ، جىگدىلىرىم ھەم .

سايرىساڭ قۇشلىرىم ياشلىنار كۆزۈم ،
مەن كەچكى شەپەقنى ئۇزاتقان ئۇدەم……

كۆنۇپ كەتكەندىن كېيىن

كۆنۇپ كەتكەندىن كېيىن ،
كۈن ، ئاي ھەر كۈنى ئوخشاش .
ئوخشاش بىرلا ئۇ ،
گەپ - سۆزى ئوخشاش .

پۈتۈن ئىچكەن شائىر ،
سۆزلەپ - سۆزلەپ بولۇپ قالار جىم .
سۇ ئېقىۋاتامدۇ ؟
مۇز قېتىۋاتامدۇ ؟
ھەممىسى ئوخشاش .

يۇلقۇن ، تىپىرلا ،
ئۇچە ژارقىراپ ،
قالما تېڭىرقاپ .
دەپ.....
شېئىر ئوقۇسمۇ
بەربىر ئوخشاش .

قەنى ساپ تۇيغۇ ؟
قەنى ئۇرۇنۇش ؟
دېڭىز دولقۇنى گۈزەل نېمىشقا ؟
ھەيران قالىمەن .
مۇشۇنداق ياشاشقا ،
كىتاب يالغۇزسىراپ ،
ھېكمەت قانسىراپ .
ئۆلگەن جانسىراپ.....

ئەمدى مەن سۆيەلمەي ،
چاراسلاپ كۆيەلمەي ،
ئاي دەپ بەرگەن گەپلەرنى ،
ھېچ كىشىگە دېيەلمەي .
ياق ، بۇ مەن ئەمەس ،
ياق ، ياق ، ئۇ سەن ئەمەس.....

ياق ، ئۇ ياپراقلار سولمايتتى ئەسلىي

ياق ، ئۇ ياپراقلار سولمايتتى ئەسلى ،
ياق ، مەن يىغلىسام ئاسمان يىغلىغان .
نىھايەت ئۇ چاغلار كەلمەسكە ،
قايسا ئارقاڭغا مۆڭلۈق ، پەرىشان .

ياق ، ياق ، ئۇ ئەنۋەر ئەمدى ئۆكۈنمەس ،
ئۇ كىرەر ۋە لېكىن شۇ سوغۇق ئۆيگە .
ئۇ سەتەڭ نازىنىن قىزلار بېقىشى ،
جور بولغاي قانداقمۇ ئۇنىڭ يۈرىكىگە .

ياق دەپ توۋلىغۇم كېلەر جىمغىنە ،
بارچە ئەندىشىلەر پەقەت بىر دەملىك .
ئۇ كەتتى ، ئۇ كەتتى ، ئۇ كەتتى يىراق ،
بىر تامچە ياش سىرغىپ تۆكۈلگەنچىلىك .

ياق ، ئۇ ياپراقلار سولمايتتى ئەسلي ،
ياق ، ئۇ شاد كۈلكە بولمايتتى يىغا .
مەن كېچە قويىنىغا كىردىم ئاۋايلاپ ،
يوشۇرۇن كۆز يېشى ئەمەستۇرگۈناھ.....

مەن كەتتىم

مەن كەتتىم باش ئېلىپ ، كۆزگە ياش ئېلىپ ،
مەن كەتتىم خەير ئەمدى ھەممە قەدىردان .
مەن كەتتىم شۇ يالغۇز ئۇچقان قۇش كەبى ،
ئاھ ، كېتەر ھەمىسى توزۇيدۇ ھامان .

مەن كەتتىم باش ئېلىپ ، كۆزگە ياش ئېلىپ ،
مەن كەبى دالادا كىشنەيدۇ ئېتىم .
مەن دەھشەت چاقنايمەن نەپرەتلىرىمدە ،
بەختتە بىر قېتىم ، سەندە مىڭ قېتىم .

خىرە - شىرە

بىز ئاستا كېتىۋاتىمىز
شەرقتىن غەربكە قاراپ .
قۇياش چۈۋۈلار ئاشىق نەپەسته ،
ئەسلىي ئۆلۈم ۋۇجۇدقا تاراپ .

كېتىۋاتىمىز ئالدىمىزغىلا ،
ئارقىمىزدا لىققىده ياش .

ئاي چېچىلىپ كۆكتىن پەلەككە ،
كىرىپ كەتمەك بولار كۆزلەرگە .

نەگە بارىمىز ، دېدى بىر بالا ،
نەگە بارىمىز ، دېدى تاغ -دالا
نەگە بارىمىز ، يول ئوچۇق ئەمما ،
ھالسىزلاندى ئات - ئېشەك ، كالا .

بىز ئاستا كېتىۋاتىمىز ،
ئاستا سۆزەپ ئۆلۈم ئېتىنى .
چىگە تۈرمۈش ، چىگە ئازاب ،
چىگە كەتمەن ، چىگە ئاچچىق ،
يېرىپ ئۆتەر يەرنىگە قېتىنى ،

بىزنىگە سايىمىز ،
ئاستا ئۇزار ئاينىگە يورۇقىدا .
ئاي كۆرۈنەر بىرە - بىرە ،
ئادەملەر خىرە - شىرە .

مەن سېنى سېغىندىم ئەجەپ سېغىندىم

(مەرھۇم ئانام قۇربانخان غازىغا مەكتۇپ)

ئانام يوق مەن ئېسىلىپ يىغلىۋالاي دېسەم ،
يۈزىنى ، روملىنى ھىدلىۋالاي دېسەم .
مىڭ بولۇپ ئاقارمەن بىردىن تۆكۈلسەم ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم .

بۇ باھار ئانىسىز ماڭا نە ھاجەت ؟
بۇ تۇرمۇش ئانىسىز ماڭا مالامەت .
مەن سۆيگەن نەرسىلەر ماڭا قىيامەت ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم .

تارىشىدەك قاتقان شۇ قوللىرىڭنى بەر ،
تۇغۇلدۇم مېھرىڭدىن ، بويلىرىڭنى بەر .
ئاھ ، ماڭا دېمىگەن ئويلىرىڭنى بەر ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم .

يوق ئەمدى ئوچاق بېشىدا ساقلىغان ئېشىڭ ،
يوق ئەمدى كەتتى ئاھ ، مېنى سېغىنىشىڭ .
يوق ئەمدى خىلۇەتتە تۆككەن شۇ يېشىڭ ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم ،

قويلىرىڭ مەرىشەر ئەنە ئېغىلدا ،
توخۇلىرىڭ دۇگدىيىشەر ئەنە قوندىقتا .
كۆرۈنەر ھەرنېمە سەن بار سىياقتا ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم .

سەن يوق بۇ تۇرمۇش ھار كەلدى ئانا ،
سەن يوق خۇشلۇقۇم خار كەلدى ئانا .
سەن يوق بۇ ئۆيۈم تار كەلدى ئانا ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەپ سېغىندىم .

ئەنۋەر ، دەپ يولۇمغا قارايتتىڭ تىنماي ،
ئەنۋەر ، دەپ تۇخۇمنى يېغاتتىڭ ھارماي .
ئەنۋەر ، دەپ سەن كېسەل بولمايتتىڭ چانماي ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم .

بۇ كۈنلەر توختىماي تۆكۈلەر يېشىم ،
يوق سەنسىز دۇنيادا يېقىن سىردىشىم .
خەير ، ئانا ، غەمخانىم ئاھ ، جان دىلكىشىم ،
مەن سېنى سېغىندىم ، ئەجەب سېغىندىم .

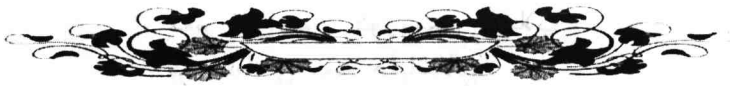

مېنىڭ باھارىم

بۇ ئاسمانغا قارىسام ھامان ،
بىر يېشىمدا تولغىنار مىڭ جان .
چېچەكلىگەن ئۆرۈكلەر يالغان ،
مېنىڭ باھارىم ، مېنىڭ باھارىم .

جىگدىلىرىم مۇڭلۇق نېمانچە ،
سۆيگەنلىرىم توزۇغان غۇنچە .
مەشرەپ ئۆتەر ئاھ ، يىغلىغانچە ،
مېنىڭ باھارىم ، مېنىڭ باھارىم .

دادام چاپار كەتمەننى كۈچەپ ،
بىز ياشايمىز ،
چىڭ يۆتىلىپ ، قاتتىق تىرەجەپ .
جاڭگاللىقىم مۇڭلىنىسەن ئەجەب ،
مېنىڭ باھارىم ، مېنىڭ باھارىم .

مەم ئۇزايمەن كۆزۈمنى ياشلاپ ،
بۇ ھاياتنى يەنە ھاپاشلاپ .
دادام قالار قىرنى تاراشلاپ ،
مېنىڭ باھارىم ، مېنىڭ باھارىم .

گۈناھنىڭ داۋامى

ئۇ ، گۈناھنى سۆيدى باغاشلاپ ،
تۆت تېمىدا تۆت مىڭ بىر توساق .
سۆيگەنلىرى ، چۈشەنگەنلىرى ،
نەشتەر بولۇپ سانجىلار ھەر ۋاق .

ئەنە ئادەم ئاتا گۈناھتىن ،
ئەنە ھەۋۋا ئانا گۈناھتىن .
مىليون يىللىق رەنجى ، پۈشايمان ،
قالدى مىراس شېرىن ئازابتىن .

مەۋجۇت بولۇش ، ئاھ ، مەۋجۇت بولۇش !
ۋە يۈكىنى يۈدۈش ھاياتنىڭ .
باشلانمىسى ھەمدە ئاخىرى ،
ھەممە نەرسە شانلىق گۈناھنىڭ.....

كېچەلمىدىم مەشرەپ سېنىڭدەك

كېچەلمىدىم مەشرەپ سېنىڭدەك ،
كېچەلمىدىم جاندىن ، جاھاندىن .
دار ھەم يىراق ئېسىلاي دېسەم ،
ھەسرەت كۆكلىدى بىر پارچە ناندىن .

ئۆلۈم كەلمەس ئۆلۈمتۇكلەرگە ،
ئاڭلىغانسەن كىمنىڭ ئۇنىنى ؟
مەشرەپ ئاھىم كۆكلەرگە يەتتى ،
مەن ئىچەلمەي يوقلۇق قېنىنى .

مەشرەپ !..... مەشرەپ ! !..... بىر ئەرسەن مەشرەپ ،
چىقتىڭ سەكرەپ سوغۇق ھاياتتىن .
مەن شەھەرنىڭ بىر بۇلۇڭىدا ،
شاراپ ئىچتىم يىغلىغان ياشتىن.....

مەشرەپ..... مەشرەپ..... بۇقىسەن مەشرەپ ،
سەن دارلارنى مازاق قىلغۇچى .

ئەنە تاكسى كەتتى قەبرىگە ،
كۆزنى غەلەت قىلماقتا ئىسى.....

بىر ئەر

ئالدى قولغا قامچىسىنى ئۇ ،
مىندى ئاتقا ، مىندى غەزەپكە .
ئاچچىقلانماس بوپ كەتكەنتى ئۇ ،
كۆنۈۋېرىپ ھەممە نەرسىگە .
مەن ئەر ! ! !
مەن ئەر ! ! !
تېرىسىگە پاتماي بۇقىدەك ،
ۋارقىرىدى شەھەرگە قاراپ .
ئورخۇن بويىغا كەتتى ، ئۇچتى ،
ئەر يېنىدىن پىچاقسىز غىلاپ .
ئاۋازىدىن تىترىدى بىنا ،
ئاۋازىدىن ئەرلەر دۇنياسى ،
غىتمەكلەرگە دەھشەت ئوت چاچار.....

ئات ئېغىلىدىن ، قىران چېغىدىن ،
بىنا تېمىدىن ، كىر دېسىدىن ،
قاپلان ئىنىدىن ، بوتكا ئىچىدىن ،

سەكرەپ چىقتى ئەنە ياۋۇز ئەر .
.....
ئۇ تىتماقچى مەينەت روھىنى ،
ئۇ چىقماقچى چوققىغا مەغرۇر .
ئۇ ئۇچماقچى قارا بۇركۈتتەك ،
ئاھ ، ئۇنىڭدا بىر كەسكىن غۇرۇر .

ئۇ كەتمەكچى ئارىسالدىلىقتىن ،
ئۇ..... بىر ئەر ، بولماقچى ئەمدى .
ئۇ ھاياتنىڭ دۇمبالىرىدا ،
ئوت - لاۋا بوپ يانماقچى ئەمدى.....
.....
بىر ئەر ،
بىر ۋەتەن ،
ھەيدىمەكتە ئالۋۇن چۈشىنى.....

ئۆزۈمنىڭ قەبرىسى بۇ شېئىر بەلكىم

ئۆزۈمنىڭ قەبرىسى بۇ شېئىر بەلكىم ،
كۆمۈلگەن ئۇنىڭغا رەڭسىز جىنايەت .
ئۇ شېئىر چېغىدا ئۇخلىتىپ مېنى ،
مېنىلا ئۆلتۈرمەك بولار تائەبەد .

يېزىلار ئۇنىڭدا سۆيگۈ ۋە ئۆلۈم ،
يېزىلار كۆك ئاسمان ، مۇڭلۇق باغ - ۋاران .
ئۇ يىغلار بۇ مېنىڭ غېرىب ھالىمغا ،
يىغلار ھەم قوشۇلۇپ بۇ تەكلىماكان !

ئۇ كۈيلەر قۇشلارنىڭ پەرۋازلىرىنى ،
ئۇ كۈيلەر ھەققە نەق ئۆتكەن ھاياتنى .
بىر شائىر كۆمۈلەر ئۇنىڭ ئىچىگە ،
ئۇمۇ ھەم سۆيگەچكە پارلاق ماماتنى.....

قىز بولغىن مەن جاننى بېرىپ سۆيگۈدەك

قىز بولغىن مەن جاننى بېرىپ سۆيگۈدەك ،
قىز بولغىن ئىپپىتىڭ ئېرىتسۇن جاننى .
قىز بولغىن بۇ دالا سۆيۈنسۇن سەندىن ،
قىز بولغىن ساقايتقىن كۆڭۈل يارامنى .

ھەر نەرسە مالامەت بۇگۈن بىزلەرگە ،
ھەربىر كۆز مۆلۈلدەپ تۇرار ئەلەمدە .
بىر ئەرنىڭ ئەر بولۇپ ياشىمىقى تەس ،
مەيلى ئۇ ئۇرۇمچى ، قەشقەر ، خوتەندە .

قىز بولغىن ، ئەر بولسۇن ئارسلان كەبى ،
سەن ئۇچۇن ياۋلارنى قىلغۇدەك ۋەيران .
قىز بولغىن مەن جاننى بېرىپ سۆيگۈدەك ،
قىز بولغىن پاك سۆيگۈ قەسرىنى ئاچقان .

قىز بولغىن بۇ مۇدھىش چۈشلەر يوقالسۇن ،
يوقالسۇن ئىپلاسلىق ، مەينەت مۇھەببەت .
قىز بولغىن بىز دەھشەت بولايلى چاقماق ،
يوقالسۇن خىيانەت ، بۇزۇلغان ئىپپەت .

ئۇنسىز نىدا

سەن يىغلىما بولدى تارام ياش تۆكۈپ ،
سەن ئۆكۈنمە ، بۇ بىۋاپا دۇنيادۇر .
سۆيگەنلىرىڭ ، كۆڭگەنلىرىڭ يىراقتا ،
بەلكىم ، ھەممە قۇرۇغان بىر تال گىياھتۇر

ئەنە بىر تال غازاڭ لەيلەپ چۈشمەكتە ،
ئەنە تەقدىر ئايان بولار بىردىنلا .
ئەنە ئىراق ، پەلەستىننده ئوتتۇز ئەر ،
ئەنە دەھشەت ئوت چاچىدۇ تۇرمۇشقا .

ئارقىرايسەن ئۇنۇڭ ياڭراز جىممىدە ،
ھەزەپلىرىڭ تېشەر تامنى ، دۇنيانى .
ئەنە بىر توپ گاڭگىرىغان ئەر - ئايال ،
ئىشرەت قىلار ئۇنتۇپ ئىمان ، ھايانى .

سەن يىغلىما بولدى تارام ياش تۆكۈپ ،
سەن يىغلىما ، تۆگەر دۇنيا ، تۆگەر بەس .

كۆزلىرىڭنى تىك يىراققا ، تاغلارغا ،
ھەسرەتلىرىڭ ياش تۆكۈشكە ئەرزىمەس .

سىم - سىم يامغۇر ياغقان ئاشۇ كېچىدە

سىم - سىم يامغۇر ياغقان ئاشۇ كېچىدە ،
دۆڭكۆۋۈرۈكنى مەن ئايلاندىم نەچچە رەت .
بۇ بېشىمغا دەسسەپ ئۆتەر مىڭ ئادەم ،
بۇ بېشىمدىن پۈتەر رومان ئون مىڭ بەت .

ئېگىز - ئېگىز بىنالاردا گاز لامپا ،
ئادەم ئىزدەپ كىرىپ كېتەر بىر ئادەم .
پىۋا ، زىنا ، مەست ئەر يەنە گۈلزىبا ،
ئەخلاق تۈتار ئاھ ، بۇلارغا مىڭ ماتەم .

سىم - سىم يامغۇر ياغقان ئاشۇ كېچىدە ،
مەن بىر ئىدىم ، يۈز مىڭ بولۇپ چېچىلدىم .
سۆيگۈ ، ئۆلۈم ، مەۋجۇتلۇقنىڭ داربغا ،
ئون مىڭ ئىدىم ، ئەمدى بىر بولۇپ ئېسىلدىم .

سىم - سىم يامغۇر ياغقان ئاشۇ كېچىدە ،
يېتىمسىرار ۋىجدان ، ھايا ، مۇھەببەت .
مەن كۆز يېشى قىلماسلىققا تىرىشىپ ،
قۇچاقلىدىم ئۆز - ئۆزۈمنى بىر نۆۋەت.....

«سورىما مەن نېچۇن غەمكىن ، بىناۋا..... »

(بايرۇن ئىزىدىن)

«سورىما مەن نېچۇن غەمكىن ، بىناۋا..... »
سورىما گۈزەللەر دۇنيا ھەققىدە .
مەن نەدە ھەق نەدە بۇ بېشىم گاراڭ ،
تاپقىنىم ئەخلەتتۇر پەقەت بىر دۆۋە .

سورىما ، ئەنە ئۇ ئاخىرقى شەپەق ،
مەنچۇ ، مەن جىگدەمگە يۆلەنگەن پېتى .
ئەنە ئاۋۇ قوي - كالىلار مەرەپ ، مۆرىشىپ ،
يېيىلار ئەتراپقا ئۇنىڭ توپا - چېڭى.....

سورىما سەن ئەجەب لاۋا ئىدىڭ دەپ ،
بارىمنى ئاتاشقا ئىدىم مەن تەييار .
ئەمدىچۇ ، ھەتتاڭەي تەنە ، سۇركىلىش ،
چاڭلىرى ئاستىلا بېشىمغا قونار .

سورىما ئۇ قوۋناق كۈنلەر ھەققىدە ،
مەن بىر ئەر ياۋۇزلۇق بۇندا مۇجەسسەم .
گەر تۇرمۇش داجىتسا مېنى ئارقىغا ،
مەن غەزەپ ئىچىدە ئالىمەن قەدەم .

«سورىما مەن نېچۈن غەمكىن ، بىناۋا ،
شادىمان پەيتلەردە چېكىمەن ھەسرەت . »
سورىما ياش تۆكۈش ھەمدە زارلىنىش ،
ئەمەس ئۇ ، دۇنيادا مەڭگۈلۈك پەقەت……

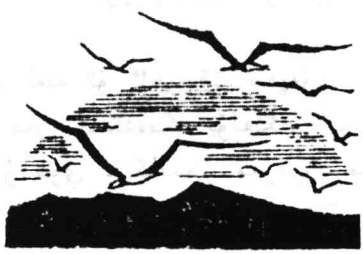

مۇزلىما يۇرىكىم

مۇزلىما يۇرىكىم ، بولدى مۇزلىما ،
مۇزلىما ھاياجان ئەسەبىي ۋۇجۇد .
بۇنداقلا ئۆلمەيمەن سىڭايان بولۇپ ،
بۇنداقلا ياشاشتا مەزلۇملۇق مەۋجۇت .

ئۆتمەن ئوت يېقىپ مۇزلىغانلارغا ،
چاقمەن يۇرەكسىز ئاشىق تېمىنى .
ياتمەن مېنىڭ ئوت زىندانلىرىمدا ،
ئىزدەيمەن نېمىنى ، كىمنى ، نېمىنى ؟

مۇزلىما يۇرىكىم ، بولدى مۇزلىما ،
سارغىيىپ ياپراقلار يىغلاتما دەردتە .
مەن كۆچكە تولمەن ، يالقۇنلايمەن ،
مەن ئەركەك بولمەن مۇشۇ سائەتتە .

مۆرەۋاتقان بۇقا

ئۇنىڭ خىيالى پەقەتلا بىرلا ،
ئۇنىڭ خىيالى تاننى ئۇزۇش .
ئۇنىڭ ھۆركىرەك ئېتىشلىرىدا ،
بار بۇقىلىق ۋە قاتتىق ئۇسۇش .

ئۇ ياقتۇرماس بۇ يۇمشاقلىقنى ،
بۇقا بولۇش ئەڭ گۈزەل ئارمان .
ئۇ مۆرەيدۇ ، چىچاڭ ئاتىدۇ ،
ئۇ قاسساپنىڭ سىلىشى يامان .

ئۇ مۆرەيدۇ ، تېشەر ئاۋازى ،
ئاھ ، دۇنيانىڭ ساختا كىيىمىنى .
بۇقىچىلىك بولالماي كۆپ ئەر ،
يۈرەر سالالماي ،
مەن ئەر ، دېگەن ساختا كىيىمىنى.....

كۆيۈۋاتقان ئادەم

ئۇ بىردىنلا كۆيەر ، يۈلقۇنار ،
ئۇ قۇترايدۇ پاتماي ئىچىگە .
بىر تال يۈلتۇز ساقىغان كەبى ،
ئۇمۇ ساقىپ كېتەر كېچىگە .

كىم بىلىدۇ ئۇنىڭ دەردىنى ،
كىم تۇتىدۇ قولىنى مەھكەم ؟
كىرىشىپ كەتكەن ئوتتۇز چىشىدىن ،
كېچە بولۇپ چىقار ھەر ئەلەم .

ۋارقىرايدۇ ئاۋازى چىقماس ،
بۇقۇلدايدۇ خىلۋەتتە تەنھا .
ئەنە ئاۋۇ بىر توپ ناكەسلەر ،
دەسسەپ ئۆتەر يۈرىكىگە گويا .

ئۇ كۆيمەكتە ، كۆيىدۇ نېچۈن ؟
قۇشلار ئۇچۇپ ئۆتەر بېشىدىن .

سىرغىپ چۈشەر بارچە ئەلىمى ،
ئۇنىڭ يالغۇز تۆككەن يېشىدىن.....

غازاڭلار شىرىقلاپ چۈشەر كەچ كۈزدە

غازاڭلار شىرىقلاپ چۈشەر كەچ كۈزدە ،
توپىلىق يوللارغا ، پاكار ئۆگزىگە .
مەن بۇندا كېلىمەن يالغۇز - يېگانە ،
ئېچىنىپ ئۆزۈمچە يازنىڭ ئۆلۈمىگە .

ياز ئۆلەر ، كۈز ئۆلەر ، ئۆلەر قىشمۇ ھەم ،
ياق ، ئۆلمەس بوغۇشلاپ سۆيگىنىم سېنى .
ياق ، مەن ئەنە شۇ غازاڭمەن شەكسىز ،
ياق ، مەن ئىچىمگە سالغان ھەممىنى .

غازاڭلار شىرىقلاپ چۈشەر كەچ كۈزدە ،
قاغىلار قاقىلداپ قونار تېرەككە .
بۇ يېزام ئاھ ، يېزام سارغايدى يەنە ،
ئاچچىق بىر مۇڭنى سېلىپ يۈرەككە.....

بۇ بەلكىم ئاخىرقى كۆز يېشىم ئەمەس

بۇ بەلكىم ئاخىرقى كۆز يېشىم ئەمەس ،
ئەمەس ھەم بۇ تۇنجى سەممىي كۈلكەم .
سارغايغان تېرەككە يۆلىنىپ بىللە ،
مۇڭداشسام بولاتتى لەۋ يېقىپ بىردەم .

تۇرمۇش چىلبۆرە كەبى خىرىس قىلىپ ،
يېمەكتە ئاھ ، ئوتتەك قىزىق ھەۋەسنى .
مەن ئاڭا يېيىلمەي ، مېنى يېيەلمەي ،
كۆرسەتتىم ئۇنىڭغا ئۇمىد تەرەپنى .

بۇ بەلكىم ئاخىرقى كۆز يېشىم ئەمەس ،
ئەمەس ھەم بىر بۇزۇق رەسرا كۈلكىسى .
ئۇ يىغلاپ جان بەردى بۇ تۇرمۇش ئۈچۈن ،
ئاستىلا سىڭايان بولۇپ ھەم بېشى……

كۆزۈڭگە ياش ئالما بولدى جان دوستۇم

كۆزۈڭگە ياش ئالما بولدى جان دوستۇم ،
قوۋۇرغاڭ تىغ - پىچاق بولسىمۇ ئەگەر .
رەنجىمە ، ئۆكۈنمە ، كېتەر ھەممىسى ،
ئاخىرقى يۈلتۇزمۇ پىلىلداپ ئۆچەر .

كۆزۈڭگە ياش ئالما بولدى جان دوستۇم ،
ئۈمىد ۋە پاراسەت بار يەنە تېخى .
پاچاقلا ، پاچاقلا ، ۋاز كەچ ئۆزۈڭدىن ،
چىقسۇن بۇ ئەرزىمەس غەمنىڭ ئەبجىقى .

ھېچنېمە ئويلىماسلىققا تىرىشىپ

ھېچنېمە ئويلىماسلىققا تىرىشىپ ،
رەت قىلدىم ھەممىنى ، ساختا كۈلكىنى .
ھېچنېمە ئويلىماسلىققا تىرىشىپ ،
ئۆتكۈزدۈم ھاياتنىڭ ئالتۇن پەيتىنى .

ئويلىساق ، ئويىمىز قالار ئوي پېتى ،
ئويلىساق ئۇ تاغلار قالار ھەيرەتتە .
قارىغىن ، ئۇ بوۋاي سىيپاپ ساقىلىنى ،
كەلمەكتە ھەتتەڭ ، دەپ ئەنە بىر چەتتە .

يىرگىنىش ، يىرگىنىش ، يەنە يىرگىنىش ،
غايە ئۇ ۋاز كېچىش ، يەنە ۋاز كېچىش .
بىر تال يوپۇرماق چۈشكەندەك لەيلەپ ،
ئۆتەركەن دۇنيادا ھەق - راست ھەممە ئىش .

تۇنجى قار ياغقان ئاشۇ كۈنى مەن

تۇنجى قار ياغقان ئاشۇ كۈنى مەن ،
ئەسلىدىم بىغۇبار تاتلىق كېچىنى .
ئەسلىدىم ھۇرپەيگەن ھازا زۇل كەچمىش ،
ئەسلەتتى ئۇ گويا پىچاق بىسىنى .

تۇنجى قار ياغقان ئاشۇ كۈنى مەن ،
بۇ غەمخان دۇنيانىڭ ئىدىم ئەركىسى .
ئۆرلەيتتى پەلەككە شۇنچىلىك ئېغىر ،
ئوچاققا قالىغان ھۆل ئوتۇن ئىسى .

تۇنجى قار ياغقان ئاشۇ كۈنى مەن ،
سۆيگەنتىم ئەسەبىي ئىستەكتە سېنى .
سۆيگۈمگە گۇۋاھلىق بېرىپ شۇ تېرەك ،
ئەسلىتەر قاردىكى ئاياغ ئىزىنى.....

خەير - خوش ھەممە ئېرىشكەنلىرىم

خەير- خوش ھەممە ئېرىشكەنلىرىم ،
خەير - خوش بىز ياشاپ باقمىغان تۇرمۇش .
خەير - خوش مۇھەببەت دېگەن يۇرەكلەر ،
خەير - خوش غەربكە ئۇچقان غېرىب قۇش .

ۋادەرىخ مەن سۆيگەن نەرسىلەر ئەمدى ،
سانجىلدى يىڭنە بولۇپ ، تاپمىدىم بەرھەم .
خەير - خوش ئەي قىزغىن ئىنتىلگەنلىرىم ،
خەير - خوش كۈلمىگەن مىڭبىر كۈنۈم ھەم .

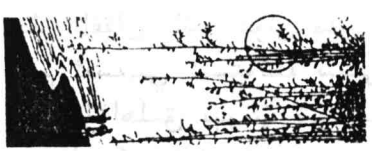

بىر شەھەرنىڭ ئاشۇ خىلۇەت كوچىسىدا

بىر شەھەرنىڭ ئاشۇ خىلۇەت كوچىسىدا ،
ئوتتۇز ئۇيغۇر شاراب ئىچەر ئەلەمدە .
بىر شەھەرنىڭ ئاشۇ خىلۇەت كوچىسىدا ،
توققۇز شائىر ماڭار ئاستا قەدەمدە .

ھېسام كۆلەر رومكىلاردا ئېغىزدا ،
ئۈمىد بەزەن كۆز قىسىدۇ سەتەڭدەك .
يەنە بىر ئۆيدە خۇدا دەيدۇ نامازخان ،
يەنە بىر ئۆيدە دەرد تۆكۈلەر بىر ئېتەك .

بىر شەھەرنىڭ ئاشۇ خىلۇەت كوچىسىدا ،
چىڭ ياشايدۇ قەشقەر ، غۇلجا ، خوتەنلىك .
بۇ ھاياتنىڭ جىمى يېغىسى ئۇلاردا ،
بۇ ھاياتنىڭ نەرخى ئالتە يۈەنلىك .

نەمخۇش توپا ، ئاھ ، نەمخۇش توپا

— خى ، خى ۋا ، گۈينىڭ ئېشىكى ،
— بالام بولە ، ئالە كەتمەننى !
— ئىككى ناننى چىگە بېلىڭگە ،
— توۋلىۋىتە ئۆيدىن ئەنۋەرنى .

غىچىرلايدۇ ئېشەك ھارۋىسى ،
قىغ تۆكسىز يەرگە ، بۇغدايغا .
ئەمدى ئىشنى باشلاي دېگەندە ،
باشلىق دەيدۇ ماڭە ھاشارغا .

— بالام ، ئۆسۈپتىمىش يەنە سۇ ھەققى ،
دەيدۇ ، دادام ساقىلىنى سىلاپ .
بىز چاپسىز كەتمەننى كۆچەپ ،
ئاشۇ نەمخۇش توپىغا قاراپ.....

نەمخۇش توپا ئاھ ، نەمخۇش توپا ،
قان ، تەرلىرىمىز ئاقىدۇ ساڭا .
چىت سانجىلغان ئەنجان تاملىقتا ،
ئەجەبمۇ سەت قاقىلدار قاغا.....

جىگدىسى بار ، تېرەكلىرى بار ،
قايغۇسى بار ، تىلەكلىرى بار .
يارىشىدىغاندەك غېرىب - غۇرۇالىق ،
دەردكە كۆنگەن يۈرەكلىرى بار .

نەمخۇش توپا ، ئاھ ، نەمخۇش توپا ،
نەمخۇش توپا ، ئاھ ، نەمخۇش توپا.....

ئۆز - ئۆزىگە سۆزلەپ ماڭغان يول

ئۇ يىراقتىن كەلگەن ياكى جەنۇبتىن ،
ئۆشنىسىدە مايلىشاڭغۇ خۇرجۇنى .
بۇ شەھەردە ئېزىپ ، يولدا تەمتىرەپ ،
چاقىرماقچى بولار شۇندا بىرسىنى .

— قادىر ئىگەم ئۆزۈڭ بارسەن ، دەيدۇ ئۇ ،
ئىلتىجادا تېپىپ ئاران ئېسىنى .
ئېگىز - ئېگىز بىنادىكى تاش ئادەم ،
ھەيدىۋەتتى كۆرۈپ بايقۇش تۇرقىنى .

تەر تەپچىيدۇ شاپاق دوپپا جىيىكىدىن ،
ساقاللىرى تامان بويلاپ ھەمدە ياش .
ھېچكىم بىلمەس ئۇنىڭ ئەرزى - ھالىنى ،
نوچى يىگىت ، ئاشۇ سەتەڭ قەلەمقاش.....

ئۆز - ئۆزىگە سۆزلەپ ماڭار ئۇ بوۋاي ،
شەھەر دېگەننىڭ ھەممە نېمىسى تاشمۇ دەپ ؟
مىڭ يالغۇزلۇق ئازابىدا كۆيۈپ ئۇ ،
ئۆز يۇرتىنى سېغىنماقتا ھەسسىلەپ.....

شەھەردىن قېچىپ چىقىش

قاچىمەن بۇقىدەك ، ھاڭگا ئېشەكتەك ،
قاچىمەن تىرىلىپ قوپقان ئۆلۈكتەك ،
قاچىمەن شۇ يۈزسىز ئېگىز بىنادىن ،
كۈتەر ،شەھىرىڭنى ماڭا ئادەملەر كېرەك..... ! !

قاچىمەن ئاتالمىش توغرا چۈشىنىشتىن ،
قاچىمەن مېغىزى يوق زاڭ مەدەنىيەتتىن .
ھاڭرايمەن ھاڭگىدەك ، مۆرەيمەن بۇقىدەك ،
ئاھ ، كەڭرى دالادا ، قېچىپ ھەممىدىن.....

ئەركەكلەر يۈمشاپ كەتكەن شەھەر شۇ ،
دىل تاش بولۇپ يەتكەن شەھەر شۇ .
ئادەملەر يوقىلىپ ئادەم دېگىزىدا ،
ئادەم بىر چەتتە يىغلار ياداڭغۇ .

كۈتەر ساختا سەممىيلىكىڭنى ،
قاچ ! قاچمىساڭ ئۆلىدىغان جان !
ئەنە ئاۋۇ بۇقا ئاتىدۇ ھۆركىرەك ،
ئەنە ئاۋۇ توپىدا قىزغىن ھاياجان..... !

كەينىمدىكى ئەنۋەر

ئۇ بىردىنلا چىقتى تۇرمۇشتىن ،
ئۇ بىردىنلا سالدى پىچاق ئۆزىگە .
ئۇ مەجرۇھلۇق ھەمدە ئامالسىزلىقلار ،
ئۇندىن بۇرۇن كىرىپ كەتتى قەبرىگە .

ئۇ بىر لۇكچەك ئەمدى يۇرىكى چىكى قاتقان ،
ئۇ بىر خۇمسى ئەمەس يالاق يالىغان .
ئۇ ئايرىلدى ھەممە ياخشى نەرسىسىدىن ،
ئۇچۇ ، ھازىر ئاسمانغىلا قارىغان.....

ئەنە ئاۋۇ بەلكىم ئۇنىكى يۇلتۇزى ،
ئەنە ئاۋۇ لاچىن قانات قاقىدۇ .
ئالدىمدىكى شۇنچە مەغرۇر ئەنۋەر ،
كەينىمدىكى ئەنۋەرنى ئۇرۇپ چاقىدۇ .

قارا ، ئۇنىكى كۆزلىرىدە تەمكىنلىك ،
قارا ، ئەمدى كۆز ياش ، ئازاب يات ئاڭا .

ئۇنىڭ مۇشتى شۇنچە قاتتىق تۈگۈلگەن ،
ۋە ئەركەكچە ئاچچىق غەزەپ بار يەنە.....

باغچىدىكى يالغۇز ئورۇندۇق

ئاشۇ چاغدا يانمۇيان بىللە ،
ھاياجانغا چۆمۈلگەن ۋۇجۇد .
تارتىنىشىپ ۋە قىزىرىشىپ ،
ئولتۇرغانتۇق مىنگەشتۈرۈپ پۇت .

تېرەك غازاڭ تاشلاپتۇ بۇگۈن ،
رىدە غازاڭ تاشلاپتۇ بۇگۈن .
باغچىدىكى يالغۇز ئورۇندۇق ،
ئەجەب كۆزنى ياشلاپتۇ بۇگۈن .

ئادەم ئۆتەر ئادەم تونۇمايۋ ،
ماشىنىلار ئۆتەر پەرۋاسىز .
ئاشۇ چاغدا شۇ ئورۇندۇقتا ،
بىز ئولتۇرغان ئىدۇق بەك غەمسىز .

ئارقىڭغا بىر قارىماقچى بولۇپ

ئارقىڭغا بىر قارىماقچى بولۇپ ،
قىيا قاراپ كەتتىڭ ئۇزىدىڭ .
نېچۈن ئەمدى شۇنچە پەرىشان ،
ئاھ ، كەچ كۈزدە ئاستا توزۇدۇڭ ؟

مەن ئەمەسمۇ چىن دىلدىن ساڭا ،
بارلىقىمنى قىلغان تەسەددۇق .
پارقىرىغانلا ئەمەستۇر ئالتۇن ،
بىلسەڭ دۇنيا بىر رەسۋا - بۇزۇق .

ئۆز قەدرىنى قىلالماس ئادەم ،
ئۆزى ئۈچۈن كۆيگەننى بىلىپ .
ئارقىڭغا بىر قارىماقچى بولۇپ ،
كەتتىڭ بەلكىم ھەسرەتلىك تىنىپ .

سەن يىغلىما

سەن يىغلىما ، بۇ تۇرمۇشقا يىغلىما ،
سەن يىغلىما ئۆتكەن كۈنلەر كەتتى دەپ .
يىغلىغانغا كەلمەس تاغلار ئالدىڭغا ،
بەلكى باسار لەكمىڭ غەملەر ھەسسىلەپ .

سەن يىغلىما ، بۇ تۇرمۇشقا يىغلىما ،
قۇياش پاتار ، لېكىن چىقار يۇلتۇزلار .
قارا ئاۋۇ تاش ئارىسىدا بىر تال ئوت ،
قارا ئەنە كۈنگە قاراپ بوي سوزار .

ئۆرتىمىسۇن سېنى غەملەر قىيانى ،
ئۆرتىمىسۇن ۋاپا قىلساڭ ۋاپاسىز .
مۇڭلانمىغىن يېشىل ياپراق سولدى دەپ ،
بەخت ئاچچىق بولۇر بەزەن قارارسىز .

سەن يىغلىما ، بۇ تۇرمۇشقا يىغلىما ،
ئاھ ، تۇگەشتىم ، دېمە ھەسرەت چەكمىگىن .

كۆتكەنلىرىڭ كەلمەس مەڭگۈ ئېھتىمال ،
سەن يىغلىما ، كېتەر ھەممە ئەسلىدىن.....

گۈلۈم شۇ چاغ قار ياغقاندا لەپىلدەپ

گۈلۈم شۇ چاغ قار ياغقاندا لەپىلدەپ ،
بىز مېڭىشقان شۇ كوچىدا يانمۇيان .
تەشنالىقنىڭ دەھشىتىدە چىڭقىلىپ ،
بىز تۈيمىغان سانجىلىسىمۇ شۇڭىرغان .

گۈلۈم شۇ چاغ قار ياغقاندا لەپىلدەپ ،
مەن ئويلىدىم مېڭىبىر ياشقا كىرمەسمىز .
سۆيگەنلىرى ، كۆڭگەنلىرى ئىنسانغا ،
بەك قەدىردان ، ئەمما بالدۇر بىلمەسمىز .

قويە !..... ئۇنداق مەزلۇملارچە ياشاشنى ،
كەلدى دېگۈم ئاشۇ قارلىق كېچىدە .
خۇش - شادىمان بولۇشۇپ ، ئۇنتۇپ دەردلەرنى ،
بىز كۆيگەندۇق مۇھەببەتنىڭ پېچىدە .

بۇ ئەنۋەر.....

قارا ، ئاڭا ئورۇق ، سوزۇنچاق ،
قارا ئاڭا ، كۆزى نۇرلۇق ھەم ئوتلۇق .
قارا ئۇندىن تاپالمايسەن ۋايساشنى ،
قارا ئاڭا ، نە بۇرۇنقى غەملىك يوق .

ئۇ چاغلاردا سومكا ئېسىپ مەكتەپكە
ئېتىز - ئېتىز ئارىلاپ سەكرەپ ئۇچاتتى .
ئۇ چاغلاردا ئاھ ، مېھرىبان ئانىسى ،
ئەركىلىتىپ ، تۇخۇم بېرىپ باقاتتى .

ئۇ چاغلاردا مۆكىمۆكىلەك ئويناپ ئۇ ،
ئايدىك كەچنىك بولار ئىدى بالىسى .
قېنى ئەمدى ئۇ قوي باققان جاڭگاللىق ،
ھەي ، ھەي ، ئۆمۇر !..... بالىلىقنىك قارىسى.....

قارا ئەمدى ، گەرچە يالغۇز - تەنھا ئۇ ،
ئۇ ئايرىلدى ، ئايرىلمىدى سۆيگۈدىن .

قارا ئۇندا قەيسەرلىك بار ، ئۇمىد بار ،
ئۇ قورقىدۇ سۆيگۈسىزنى سۆيۈشتىن .

بىر قارىساڭ خۇشخۇي ، مۇھەببەتلىك ئۇ ،
بىر قارىساڭ ھېكمەت ئىزدەر دۇنيادىن .
بىر قارىساڭ گۈناھلارغا لىق پاتقان ،
بىر قارىساڭ ئەپۇ تىلەر خۇدادىن .

سەن رۇسسىي ئەمەسسەن ، لېكىن.....

(گۈلۈمگە بېغىشلايمەن)

سەن رۇسسىي ،[1] ئەمەسسەن لېكىن ئۇنىڭدىن ،
ئاشقان بىر قەيسەرلىك مۇجەسسەم ساڭا .
مەن چەكسىز دېڭىزدا سېنى تاپالماي ،
تاقىتىم تاق بولغان جېنىم شۇ چاغدا .

سۆيگۈ ئۇ جەزمەنكى ئەمەس يېغلاشلا ،
ئەمەس ھەم مەزلۇمچە كۆتۈش ، خار بولۇش .
ئۇ نېمە ، بىل شۇنى ئۇ يوشۇرۇن قۇدرەت ،
ئەمەس ئۇ تەقدىرنى كۆتۈپ زار بولۇش .

سەن رۇسسىي ئەمەسسەن ، لېكىن ئۇنىڭدىن ،
ئاشقان بىر قەيسەرلىك مۇجەسسەم ساڭا .
قولۇڭدا ئۇمىدنىڭ ئۆتكۈر پالتىسى ،
كۆزۈڭنى يۇمۇپ ئاھ ، چاپقىن قولۇمغا .

---

① رۇسسىي — «تىتانىڭ ناملىق پاراخوت» فىلىمىدىكى ئايال باش پېرسوناژ .

يوقالما ، يوقالما قىزغىن هاياجان

يوقالما ، يوقالما..... قىزغىن هاياجان ،
يوقالما ، ئوت بولۇپ ئاھ ، كۆيگەنلىرىم .
يوقالما ، ئەسەبىي ئىستەكلىرىم ھەم ،
يوقالما ، سەن ئۇچۇن مىڭ ئۆلگەنلىرىم .

يوقالما ، يوقالما..... قىزغىن هاياجان ،
يوقالما ئەي مېنىڭ سۆيۈشلىرىم ھەم .
مەن شۇنداق ياشايكى ، بارىمنى بېرىپ ،
ئۇنتۇلماس بىر لەززەت بولسۇن مۇجەسسەم .

يوقالما ، يوقالما..... قىزغىن هاياجان ،
يوقالما ، مەيۇسلۇك ئەزسىمۇ شۇئان .
چاقناشتا ، كۆيۈشتە يارات ئۆزۈڭنى ،
بولغايكىم سەن سۆيگۈن ھەمە قەدىردان .

كەتمىسەك گۈلۈم

كەتمىسەك بولاتتى كەتمىسەك گۈلۈم ،
قانمىغان كۆڭۈلنى مىڭ پارە قىلىپ .
مۇھەببەت ئەسلىدىن شۇنداقتۇر بەلكىم ،
ئىچ - ئىچىدىن سېغىنىپ ياكى تىلىنىپ .

كەتمىسەك بولاتتى كەتمىسەك گۈلۈم ،
تۇن ئارا ئاستىدا مۆككەن ئاي كەبى .
شۇ تاتلىق گۈناھنىڭ شېرىن سۈيىدە ،
ئىككى روھ كىرىشكەن ئىدى ئەسەبىي .

ئۇنتۇما

ئۇنتۇما ، ئۇنتۇما قەيسەرلىكىڭنى ،
ئۇنتۇما ھەممىسى ئۆتەر بىر پەستە .
ياشىغاي ھەر ئىنسان چىشىنى چىشلەپ ،
ياشىغاي ئۇمىد ھەم ئوتلۇق ھەۋەستە .

بەرھەق ھەممىسى كېتەر يوقىلار ،
كەتكۈچە قانچىلاپ قىينىلىدۇ جان !
مېھرىلەر ئۇچراشماي ئۆتەر مېھرىگە ،
خەير ، ماڭا قول بەرگەن ئۇمىدلەر قايان ؟

ئۇنتۇما ، ئۇنتۇما ، قەيسەرلىكىڭنى ،
كۈز غازاڭ تاشلىدى يوللارغا ئەنە .
ئۇششۇگەن قولۇڭنى ئىسسىتاي كەلگىن ،
كەلگىنە ، تىزىمغا باش قويغىن يەنە.....

كەلگىنە ، ۋاھىمە ، غەملەرنى ئۇنتۇپ ،
جىسىمىمىز كۆيۈشسۇن چىقىرىپ تۈتۈن .

بىز ۋايىم يېگۈدەك ئەمەس بۇ دۇنيا ،
ھارارەت تەپتىدە ئېرىسۇن بۇ تۇن.....

سۆيىمەن.....

(گۈلۈمگە بېغىشلايمەن)

ئەسەبىي ئىستەكتە سۆيىمەن سېنى ،
سۆيىمەن ئۆلگۈچە ، قىيامەتكىچە .
سېنى دەپ قىينالغان ئاشۇ بىر كېچەم ،
بىلەمسەن مەن ئۇچۇن ئۇ مىڭبىر كېچە .

مەن ژايىم يېمەيمەن رەزگى دۇنيادىن ،
ئاھ ئۇرۇپ ياشمۇ ھەم تۆكمەيمەن ئەسلا .
قەيسەرلىك ژە ئۇمىد ھەمراھ ھەممىسى ،
يار ماڭا مۇھەببەت ، غەزەپ شۇنداقلا .

بىلەمسەن ھېچ كىشى سۆيمەس مېنىڭدەك ،
ئاھ ، سېنى ئەسەبىي قۇچاقلاپ تۇرۇپ .
مۇھەببەت نىھايەت كۆيۈش ئۇ شۇنداق ،
كۆيگەنلەر قالمىسۇن مەڭگۇ ئاھ ئۇرۇپ.....

غازاڭلار چۈشەر شىرىقلاپ

كۈز يولى غازاڭلار چۈشەر شىرىقلاپ ،
چۈشەر ھەم بىلمىدىم ئوتتۇز تامچە ياش .
پادىلار چاڭ ئىچرە ئۇزار ئاۋۇلغا ،
سەن كەتتىڭ يىراقلاپ پاتقاندەك قۇياش .

ئىزغىرىن سوغۇقنىڭ ئاچچىق شامىلى ،
قورۇيدۇ تېنىمنى ، تىترىتىدۇ ھەم .
يېنىمدا ياندىشىپ مېڭىشقا بۇ چاغ ،
سەن بولساڭ بولاتتى ، سەن بولساڭ ئەركەم .

كۈز يولى غازاڭلار چۈشەر شىرىقلاپ ،
قىش سوغۇق قولىنى ئۇزىتار مانا .
مەن مەشنىڭ ئالدىدا يالغۇز ئوت سىنىپ ،
ئۆزۈمچە مۇڭلىنىپ قالدىم دۇنياغا .

بەرھەق ، كۈز كەبى سارغىيار ھايات ،
سارغايماس بىل نېمە ئەبەدكە پەقەت ؟

كۆز يولى غازاڭلار چۈشەر شىرىقلاپ ،
بەلكى بۇ مۇھەببەت ، تېرەن مۇھەببەت.....

قىرىق سەككىز سائەت

ئايروپىلان ئاستىلا قونغاندا يەرگە ،
بىلەمسەن ، قارت !..... قىلغان نېمە مەندىكى ؟
سېغىنىش ۋە كۈتۈش ئاھ ، تەشنا بولۇش ،
گۈل ئىدىكى تەلمۈرتكەن كۆز شەبنەمدىكى.....

بىز ئەجەب ئۇن - تىنسىز كۆرۈشتۈق لەۋەن ،
باغرىمغا باغرىڭنى باسالماي تىترەپ .
يېنىمدا ئەخلاقنىڭ ئۆتكۈر نەيزىسى ،
ئىچىمدە ئىستىكىم ھەم خەنجەر بىلەپ .

بىلمىدىڭ ، بىلمىدۇق ، كۆيۈشتۈق قانداق ؟
بىلمىدۇق بىھاجەت ، كۆيۈشتىن باشقا .
بىز ئازدۇق نىھايەت ، مىڭ شېرىنلىككە ،
ئازدۇردۇق ھاياتنى ئاھ ، قۇچاقلاشتا .

سەن مېنىڭ بولغان قىرىق سەككىز سائەت ،
قاغجىرىغان كۆڭۈلنىڭ قاندى سۈلىقى .

قانمىدى ، ۋاي..... ياق ، ياق ، قانماس ئەبەدىي ،
بەرھەق ، ھەر كۆڭۈلنىڭ چۆل ئۈسسۈزلۈقى .

ئويلىساق كۆز يۇمۇپ ئاچقۇچە ھايات ،
ۋە لېكىن ئۇنتۇلماس قىرىق سەككىز سائەت !.....
ياشىدۇق بەك ئۇزاق ، ياشىناتتۇق نېمە ؟
سەمىمىي ۋە قىزغىن بېرىپ مۇھەببەت.....

كۆزنىڭ سەھىرى

كۆزنىڭ بۇ سەھىرى ، كۆزنىڭ سەھىرى ،
تېرەكلەر ، ئۆرۈكلەر..... تاشلايتتى غازاڭ .
كۆزنىڭ بۇ سەھىرى ، كۆزنىڭ سەھىرى ،
قىشلاقنى قاپلىغان ئاقۇچ رەڭ تۇمان .

كۆزنىڭ بۇ سەھىرى ، كۆزنىڭ سەھىرى ،
پادىلار يىراقتا قاراپ يول ئالار .
كۆزنىڭ بۇ سەھىرى ، جاپاكەشلەرنىڭ ،
ئىشلىرى باشلىنار ، قوللىرى توڭار .

كۆزنىڭ بۇ سەھىرى ، كۆزنىڭ سەھىرى ،
مەن سېغىنىپ بىر سېنى قىلاتتىم خىيال .
ئۇستۇمگە شىرنقلاپ چۈشكەن غازاڭلار ،
مۇڭلانغان ماڭىلا ئوخشار ئېھتىمال.....

ئوچاق ئالدىدا

كۆيگىن ئوت چاراسلاپ ، كۆيگىن پاراسلاپ ،
كۆيگىنە ، ئۇششۇقىن قولۇم ئىسسىسۇن .
بو سوغۇق كەلمەكتە ئەنە دېۋەيلەپ ،
ئەنە مېنىڭ غەملىرىم مىڭ گەزدىن ئۇزۇن .

كۆي ، مېنىڭ يېرىندام ، كۆي مېنىڭ ئوتۇم ،
كۆي ھەممە ھارارەت تارىسۇن سەندىن .
كۆيگىنە ئەي مېنىڭ گۇناھكار تېنىم ،
كۆيگىنە بۇ سوغۇق ئۆتمىسۇن جاندىن .

بىر تال غازاڭ ، ئەي بىر تال غازاڭ

بىر تال غازاڭ ئەي بىر تال غازاڭ ،
سەن سارغىيىپ چۈشۈپسەن يەرگە .
قېنى شاختا تۇرۇشۇڭ مەغرۇر ،
ئۆكۈنەمسەن ئاشۇ كۈنلەرگە ؟

بىر تال غازاڭ ، ئەي بىر تال غازاڭ ،
قېنى ، باھار سۆيگەن مەۋسۈمىڭ ؟
قېنى ، شامال سۆيگەن ئەسەبىي ،
قېنى يېنىپ تۇرغان شۇ ئوتۇڭ ؟

بىر تال غازاڭ ئەي ، بىر تال غازاڭ ،
نېچۈن مۇڭلاندۇرىسەن باغلارنى ؟
كۈزنىڭ سوغۇق شامىلى ئۇششۇتۇپ ،
ئەسلەتتىمۇ شېرىن چاغلارنى..... ؟

مەن ھامان قەيسەرمەن كەلسەڭ دەرتلىرىم

مەن ھامان قەيسەرمەن كەلسەڭ دەردلىرىم ،
مەن ھامان قەھرلىك ئەر مەن ، بۆرىمەن .
مەيلى سەن بېشىمغا قويغىن تاغلارنى ،
مۇشتلىرىم تۇگۈلگەن ، كۈچ يىغقان تىمەن .

مەن ھامان قەيسەرمەن كەلسەڭ دەردلىرىم ،
مەزلۇمچە ياشنى ھەم تۆكمەيمەن زارلاپ .
ئۇمىدنىڭ شەمشىرى چاقنار قولۇمدا ،
بارچە غەم مىڭ بولۇپ كەلسەڭمۇ شۇ تاپ .

مەن ھامان قەيسەرمەن كەلسەڭ دەردلىرىم ،
قويغىنىم ، بىزارمەن بايقۇشلۇقۇڭدىن .
كەل مېنىڭ دوستۇمسەن بولساڭ ئۇمىدۋار ،
كەل ، ۋەھشي شىر بولۇپ قوپاي يېنىڭدىن.....

ئۇ چاغدا سەن ئۇچۇن

ئۇ چاغدا سەن ئۇچۇن كۆيگەن نەھايەت ،
ئۇ چاغدا ئۇچۇن ئىدى بارلىقىم .
ۋادەرىخ ، كۆز غازاڭ تاشلىغان كەبى ،
بىر - بىرلەپ ئېسىمدىن كېچەر ئۆتمۈشۈم .

ئۇ چاغدا نە خىيال سوۋۇشقا سەندىن ،
ئۇ چاغدا ئەسەبىي سۆيۈشلا پەقەت .
بەزىدە بۇ سۆيگۇ ھەسەلدىن تاتلىق ،
بەزىدە بىلسەڭ ئۇ زەھەردۇر قەۋەت .

بىلمىدىم مەن نېچۇن يېگەيمەن ۋايىم ،
بىلمىدىم ئۆزىنى بېغىشلاش ئازاب .
ئۇ چاغدا مەن يانغىن ئىدىم بەك كۆيگەن ،
مانا ئەمدى نە بىلەي كېتىشنى سۇسلاپ ؟

شەھەر ئادىمى

ئۇ ھەر كۈنى چىقار ئېگىز بىنادىن ،
ئۇ ھەركۈنى كىرەر ئېگىز بىناغا .
ياشاش ئۇچۇن جەھلى بىلەن ئالدىراپ ،
قارىيالماس كۆك ئاسمانغا — ھاۋاغا .

قۇياش نەدىن چىقار ، پاتار نەلەرگە ؟
ھۇزۇرىنى سۈرۈش ئاڭا مۇشكۈلات .
قۇشلار قانداق سايرار ، دەرەخ كۆكىرەر ؟
كۆرىنەر ئاڭا ئۆزىدىن باشقا ھەممە يات .

ئۇنلۇك ناخشا توۋلاي دېسە قوشنىسى ،
ئەرز قىلار ئۇخلاتمىدى كېچە دەپ .
ئۇ كۆنىدۇ يۇمشاق دەسسەپ مېڭىشقا ،
ۋارقىرىۋېلىش جىنايەتتۇر ھەسسىلەپ .

پۇللۇق ھە راست مۇھەببەتمۇ شەھەردە ،
پۇلسىز ياشاش تەسەۋۋۇرغا بەكمۇ يات .

مەۋجۇتلۇقنىڭ تەسلىكىدە غېرىب جان ،
دەيدۇ تويوپ : بۇ شەھەرگە پەندىيات !

ئۆچمە سۆيگۈم

ئۆچمە سۆيگۈم ، يانغىن ، يېنىپ تۇر ،
ئۆچمە ، ئازار يېسەڭمۇ ئەگەر .
ئۆچمە ، نادان ، قەدىرسىزنى دەپ ،
ئۆچمە ، ھەقچۈن ئىچسەڭمۇ زەھەر .

ئۈمىد ، ئۈمىد دەپ تۇر توختىماي ،
قارا ، قۇشلار كېلىدۇ قايتىپ.....
ياق ، ئۆكۈنمە ئۆتەر ھەممىسى ،
ياق ، خورسىنما يۇزۈڭ سارغايتىپ.....

ئۆچمە سۆيگۈم ، يانغىن ، يېنىپ تۇر ،
ئۆچمە ، ئۆچۈش چىن ئاشىققا يات .
ئۆچمە كۆيدۈر ، كۈل قىل ھەممىنى ،
ئالدىسىمۇ سېنى گەر ھايات .

كۆرگىن ئاۋۇ تاشتىكى گىياھ ،
شامالىلاردا يەلپۈنەر لەرزان.....

ئۆچمە سۆيگۈم ، يانغىن ، يېنىپ تۇر ،
سۆي ، ھەممىسى بولسۇن قەدىردان.....

ئۇ چاغلاردا چېچەك پەسلىمىز.....

«سەھەن شۆيۈەن» مۇشۇ مەكتەپمۇ دەپ ،
ھەيران قېلىپ ئاۋايلاپ دەسسەپ ،
مىڭ توققۇز يۈز توقسان ئىككىنچى يىلى ،
سېنتەبىرنىڭ تۇنجى كۈنىدە ،
يېتىرقاشتا كىرگەنتۇق دەسلەپ .

مېھرى قۇياشتىن ئاققاندەك ،
قەشقەردىكى يەر شارىدا ،
يەر شارىدىكى قەشقەردە ،
ئاشۇ مەكتەپتە ،
نۇرغۇن - نۇرغۇن ئەسلىمە قالغان ،
بەزى باسسا تۇندەك غېرىبلىق ،
ئاھ ، گىتارنى سايرىتىپ چالغان .
بەزىلىرىمىز كىتاب دەپ ،
بەزىلىرىمىز قورساق غېمى دەپ ،
بەزىلىرىمىز سۆيگۈ چۆلىدە ،
يۇرۇشەتتۇق مېڭىپ تەمتىرەپ.....

يۇلتۇزلارغا ، جىمجىت ئاسمانغا ،
تىكىلەتتۇق..... سىرلار ئېيتىشىپ.....
ياشاش نېمە ، ئارمانلار نېمە ؟
تالىشاتتۇق تۇن نىسپىگىچە.....
ئەجەب ئۆتكەن بەش يىللىق ھايات ،
قەشقەردىكى سىغەن شۆيۈەندە .
.....
سىغەن سۆيۈەندە ،
«ئويغانغان زېمىن» ،
سىغەن شۆيۈەندە ،
«ئەسىردىن ھالقىغان بىر كۈن»
سىغەن شۆيۈەندە «چالىقۇشى» ،
سىغەن شۆيۈندە «شاراب تومۇرى».....
«سۆيۈپ قالسام سېنى ناۋادا» ،
«ئۇيغۇر قىزى لىرىكىسى» ،
بودلېر ، نېتزى ، نەۋائى ، مەشرەپ.....
سىغەن شۆيۈەندە جاپاكەش ئۇستاز ،
سىغەن شۆيۈەندە ، بەش يىللىق كەچمىش ،
سىغەن شۆيۈەندە ،
تۇرۇبا سۇيىدەك بىھۇدە ئېقىپ ،
ئۆكسۈپ - تىلىنىپ ، ئىلىم ئۆگىنىپ ،
بەزى زىرىكىپ ، شېشىلەر چېقىپ.....
ئۆتكەن ھايات گاھى مەنىلىك.....

گاھى ياغالماي قار - يامغۇرچىلىك ،
مېھرىمىز قالغان ، ئىزلىرىمىز ھەم .

قهنی بەش یىل ؟
كەتكىلى نىكەم.....
.....
جىمجىت تۇرۇپ قالىمەن ،
جىمجىت دولقۇنلايمەن ،
جىمجىت ۋارقىرايمەن ،
جىمجىت سۆزلەيمەن.....
قهنی بەش یىل ؟
قهنی بەش قولدەك
ئىجىل - ئىناق ئۆتكەن ساۋاقداش.....
مەرىپەتنىڭ ئۇزۇن يولىدا ،
بىز يەنىلا مەڭگۇ قەلبداش .

جىقلا يۇلتۇز چاقنايدۇ
سىفەن شۆيۇەن ئاسمىنىدا ،
جىقلا گەپلىرىمىز قالغان
شۇ ئالمىلىق باغلىرىدا.....
جىقلا ۋە لىقلا ئارمان ،
بىر توپ ئىستۇدېنت ،
ئايلىنىپ كېتەر بور توزانلىرىغا ،
ئايلىنىپ كېتەر ئاق چېچەكلەرگە.....
ئايلىنىپ هەم كەتمەكتە ئۇلار ،
توغراق ، يۇلغۇن ۋە جىگدىلەرگە.....

ئۇ چاغلاردا چېچەك پەسلىمىز ،
ئۇ چاغلاردا بىز بىر توپ پەرىشتە .

ئۇ چاغلاردا خوتەن ، ئاقسۇ ، لوندۇن ، نيۇ - يورك ،
ۋە جاپاكەش ، مېھرىبان ئانىمىز
كىرىۋالاتتى چۈشلىرىمىزگە.....

ئۇ چاغلاردا چېچەك پەسلىمىز ،
ئۇ چاغلاردا پېقىر كۆكنۇر ،
ئىدى تاتلىق چۈش كۆرگۈچى ،
ۋە رېئاللىق ئالدىدا
بىردىنلا چۆچۈپ كەتكۈچى.....

سالام ،
خوتەنلىك دوستۇم مەتتۇرسۇن بەگيار ،
ئەلى ، ھەببە ، ئوماق ئارزۇگۇل ،
سالام ،
ئاقسۇ دىيارىدىن راخمان ، تۇرجۇن ، مۇختار ، يەتىلە ،
كېيىن ئويغانغان ھەمدە دىلئارا ،
ئەزىز يەكەندىن نۇر ئامىنەم ئەھەد ،
ئۆرە ياقىلىق مەمەتچان ئەمەت.....
ئەستىن چىقماس ئەيسا تۆمۇرنىڭ
مۇڭلۇق گىتار چالغىنى پەقەت.....
سالام ،
ئەزىز قەشقەردىن ئادىلجان دوستۇم ،
مىجىت چوڭچى ، بۇئايشەملەرگە.....
سالام ساڭا مېھرى ئىسسىق باغ !.....

ئۇ چاغلاردا چېچەك پەسلىمىز.....
سالام سىلەن شۆيۈەن ،
سالام .
سۈبھى تېڭىڭغا ۋە كېچەڭگە !
سالام.....
شوخ ، كەپسىز ئوقۇغۇچىلىرىڭدىن.....
بىز كۆكلەيمىز ، ئىشەن ئەي دۇنيا ،
تەكلىماكان گىرۋەكلىرىدىن.....

كۈلپەتلىرىم باساي سېنى باغرىمغا

كۈلپەتلىرىم باساي سېنى باغرىمغا.....
كۈلپەتلىرىم سەن ئۆگەتتىڭ سۆيۈشنى .
بىر ئىككىمىز يېيىشكۈدەك قارىشىپ ،
بىز ئۆگەندۇق نېمە ئۈچۈن ئۆلۈشنى.....

ۋادەرىخا ، چۈش بولدىغۇ ھەممىسى ،
ۋادەرىخا ، كۈلپەت ئىكەن مۇھەببەت .
مەن تۇغۇلدۇم ئون مىڭ قېتىم سۆيگۈ دەپ ،
بىر گۈل بولۇپ ئېچىلمىدى ئون مىڭ دەرد.....

تىڭ تۇر بېشىم ، ئاقما يېشىم بولدى بەس ،
سۆيۈش بەلكىم ۋاز كېچىشتۇر نىھايەت .
مەن مۇشتۇمنى تۇگدۇم قەھر - غەزەپتە ،
سالام كۈلپەت ، سالام مەن شۇ سالامەت.....

ئۇ بىر بالا

ئۇ بىر بالا غەمسىز ئىدى سۆيمەستە ،
ئۇ بىر بالا قوزا بىلەن ئويناشقان .
ئۆرۈكلىرى ، تېرەكلىرى ، جىگدىسى ،
ئۇۋىسى ئىدى يېشىل جاڭگال ، كۆك ئاسمان.....

ئۇ ئەمدىچۇ سۆزلەر غەملەر تىلىدا ،
ئۇ ئەمدىچۇ باخ ئېتەلمەس ئوتلاقنى.....
ئېگىز - ئېگىز بىنالاردا ياشاشچۇن ،
ئاستا - ئاستا ئونتار چىلان تۆپراقنى.....

سۆيگۈ ئۈچۈن مەن ئۈنتۈيمەن هەممىنى

سۆيگۈ ئۈچۈن مەن ئۈنتۈيمەن هەممىنى ،
سۆيگۈ ئۈچۈن سۆيگۈدىن ۋاز كېچىمەن .
قارا ئاۋۇ يالغۇز ئۈچقان ئاق چايكا ،
كۆپكۆك دېڭىز ئاسمىنىدا زەپ بەلەن .

ئەنە شەپەق تامان ئۇزار پادىلار ،
يۈمران ئوت - چۆپ ، سۈزۈك سۇلار..... ئويىدا .
مەن ئۈنتۈلدۈم سۆيەر دېدىم نىهايەت ،
مەن چۆمۈلۈپ ئوتلۇق شەپەق نۇرىغا.....

ياق ، ياق ، بۇنداق بولماس هەممە ئاقىۋەت ،
ياق ، ياق ، ئەستىن چىقماس ئاشۇ چىقىغىر يول .
سۆيگۈ ئۈچۈن مەن ئۈنتۈيمەن هەممىنى ،
خەير ، ئەۋەر ، خەير سارائالىق ئامان بول.....

خامان

(لىرىك داستان)

قاينار باشاقلار ،
قاينار يەر شارى ،

خامان ،
بىر جەڭسەن ،
شەھەر ئالىدىغان .
مۇڭسەن ،
يىغلاپ سالىدىغان .
بەزىدە كۈلۈپ تۇرۇپ ،
بەزىدە ئارا بىلەن سامان قالىدىغان .

خامان ،
تەرسەن ، قانسەن ،
يەرسەن ، خانسەن ،
ئاھ ، ئۇلۇغ نانسەن ،

دەردمەن جانسەن .
تىمتاس ، سۈرلۈك تەكلىماكاندىن ،
لاي - لاي ئوقۇپ چىقىپ كېلىدۇ ،
قەبرىسىنى چېقىپ كېلىدۇ ،
ئۇخلاپ قالغان خامان قەبىلە .
قەبىلە ئاقساقىلى چۆچەك ئېيتىدۇ ،
جىمى چۆچەكلەر قۇم ئاستىغا كىرىپ كېتىدۇ ،
دانە - دانە چېچىلىپ كېتىدۇ .

خامان
ئېگىز - ئېگىز بىنالاردىكى
شەھەرلىكلەرگە ،
ئاچ - يالىڭاچلارغا ،
ئېشەك ، كالىلارغا ،
قوي ، توخۇلارغا ،
قۇشقاچ ، قۇرتقا ،
سەن بولمىساڭ قىيامەت ئەنە ،
سەن بولمىساڭ مالامەت ئەنە .
سالام ،
مايلىشاڭغۇ شاپاق دوپپىلىق دادامنىڭ ،
ساقىلىدىكى پەرىشتە دانلار ،
ئاق روماللىق غەمكىن ئانامنىڭ
رومىلىدىكى پەرىشتە دانلار ،
سالام ،
ئېغى ئوچۇق ئىشتان كىيىۋېلىپ ،

سۇ توشۇۋاتقان ،
يۇزى قاسماق ،
پۇت - قولى قاسماق ،
بىراق ، كۆڭلى سۇتتەك ئاق ،
پەرىشتە بالىلار .
دادام ئارىنى مەھكەم تۇتىدۇ ،
ئانام سۇپۇرگىنى مەھكەم تۇتىدۇ .
يېنىككىنە غۇر - غۇر شامالدا ،
ئۇسسۇلچى سامان يىراق ئۇچىدۇ .
ئانام ، چا ساماننى سۇپۇرگەچ ئويلار :
رىزىق بەرسە خۇدايىم كۆپلەپ ،
سۇ ھەققىگە ساتساق ئۇچ تاغار ،
يەر ھەققىگە ساتساق ئۇچ تاغار ،
ئۇرۇمچىدە ئوقۇۋاتقان بالام ئەنۋەرگە ،
ئوقۇش پۇلى دەپ ساتساق ئون تاغار ،
ئەمما ، قاراپ قويار ئازلا دۆۋىگە .
ياش كېلەر ياشاڭغىراپ تۇرغان كۆزىگە .
توپا ئىچىپ كەتكەن رومىلىنىڭ ،
يۇمشاق ئۇچى بىلەن
سۇرتۇپ قويار يېشىنى چاندۇرماي ،
سۆزلەپ قويار ئاندىن ئۆزىگە .

خامان ،
غەمسەن تۇگىمەس ،
نەمسەن تۇگىمەس ،

كەمسەن تۇگىمەس.....
قاينار باشاقلار ،
قۇيۇلار ياشلار .
جاپالارنى چىشلىمسە تېخى ،
ئۈمىد ، خاپىلىق ۋە دانلارنى
تاڭ شامىلىدا چەشلىمسە تېخى .

ئاسماندىكى سانسىز يۇلتۇزلار ،
ئايلانماقچى بولۇپ دانلارغا ،
ئېقىپ كېلەر ماڭلاي تەرلەردىن .
خامانىدىكى
لاي - لاي ناخشىسى ،
ئېزىلىپ چىقار چىپچىپ تەرلەردىن .
ئېزىلىپ چىقار دانەك يۈرەكتىن.....

خامان — ھەربكەت ،
خامان — بەربكەت ،
خامان — ھالال تەر ،
خامان — ھالال يەر ،
خامان — ھەق تاھەق .
سامىنى سامانلىققا ،
دېنى دانلىققا ،
بېجى خانلىققا ،
ئۆشرىسى بالىلىققا ،
يېتىمغا - تۇلغا ،

پېقىر - مىسكىنگە .
ئۇچار قانانتا
مادارسەن .
كەم ماغدۇرغا .
.....
دېھقان تۆكەر ھەممە ئەنجىنى .
تونۇر تەپتى قىزىق خامانغا .
دېھقان تۆگەر ھەممە ئەنجىنى .
تونۇر تەپتى قىزىق ئالۋاتقا .
دېھقان تۆكەر ھەممە ئەنجىنى ،
نىيىتى يامان ، ئاچ كۆز ھارامغا ،
دېھقان تۆكەر ئەنجە بىلەن تەڭ ،
ساماندەك سارغىيىپ ، داندەك چېچىلىپ
خۇشاللىقنى ، تۇغمەس غەملىرىنى ،
جانغا ، زامانغا.....
ئاسماندا خامان ،
خامانda ئاسمان ،
ھاۋادا خامان ،
لاۋادا خامان .
.....

سالام خامانچى دېھقانلار ،
سەمىمىي كۆزۈڭگە ،
قاپىرىپ كەتكەن قولۇڭغا ،
سالام ساڭا ،

يىرتىق كۆينەكلىك ، يىرتىق ئىشتانلىق ،
ئۆسۈك ساقاللىق ،
يولۇاس بەدەنلىك ،
سالام غۇلجا ،
قەشقەر ، خوتەنلىك.....
نۇردەك دانلار ئىچىدە ،
پىژىلدىغان تەكلىماكانلىق !

يىراقتىن قاراپ ،
تەردەك چىپىلداپ ،
ئاي خانىغا ،
جىممىدە تاراپ.....
خانىچى ئىت ،
ئۇزۇپ - ئۇزۇپ قويىدۇ قاۋاپ .
ئاي نېمە دەيدۇ ؟
خانىن نېمە دەيدۇ ؟
ئەر نېمە دەيدۇ ؟
يەر نېمە دەيدۇ ؟
ئېگىز تېرەكتە
كاككۇك ئۇنلەيدۇ.....
بىر توپ خانىن قوۋمى ،
قۇم تېگىدىن چىقار ئۆمىلەپ ،
ئاھ ، پەلەك چەرخى ،
دەھشەت چۆرگىلەپ ،
باش قايىدۇ ،

دەرد چاقىدۇ ،
خاماندا دەريا ،
كۆككە ئاقىدۇ .
خاماندەك ناننى ،
بىر غېرىپ ئانا ،
تونۇرغا ياقىدۇ .
كىتىر - كىتىر قىلىپ ئاچ چاشقان ،
بۇغداي توشۇپ كاتتىن هارمايدۇ .
بىزنىڭ ئۆيدە ،
ۋاي ، ئۇ هەققى ، بۇ هەققىنى دەپ ،
چېچىلمىغان كادىر قالمايدۇ .
بىر پەيلاسوپ
ئەزۋەيلەيدۇ هەق هەققىدە ،
بىر موللام
سۆز ئاچىدۇ شەرىئەتتىن .
جان ،
كۆكلىيەلمەي ،
سارغىيىدۇ ئىشىك ئالدىدا .
دادام تاشلار ئۆزىنى سامانغا ،
قالمىغاچ دەرمان .
هاراردتتىن ، ئوتتىن ،
خامان ئايلىنىدۇ ئەرگە ،
ئەر ئايلىنىدۇ تەرگە.....
سىڭىپ كېتەر ئۇ يەنە يەرگە .
ئۇنۇپ چىقار باهار مايسىسىدەك ،

خامان قەبىلە ،
ئاھ خاماندا ، ئوتلۇق ۋەتەندە .

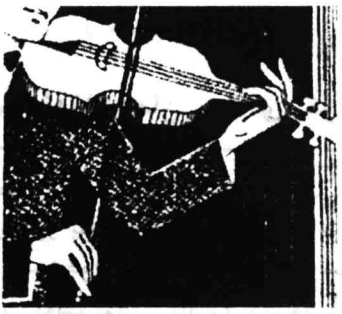

本集子选录了作者多年以来所写的一部分诗歌。

مەسئۇل مۇھەررىرى : چىمەنگۈل ئاۋۇت
مەسئۇل كوررېكتورى :بەختىيار ئابلىمىت

ئۆچمە سۆيگۈم

(شېئىرلار)

ئاپتورى : ئەنۋەرجان سادىق كۆكنۇر

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھىرى تاربوغۇز يولى 14 - قورۇ ، پوچتا نومۇرى : 844000)
جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى : 787×1092مم 1/32 باسما تاۋىقى : 6.75
2011 - يىل 1 - ئاي 1 - نەشرى
2011 - يىل 1 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تىراژى : 1 — 3000

ISBN 978-7-5373-2271-3
باھاسى : 15.00 يۈەن

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: مەخمۇتجان تۇردى مارس

ISBN 978-7-5373-2271-3

باھاسى: 15.00 يۈەن